NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
VERICA TRSTENJAK
prednesené 2. apríla 2009 [1]

Obsah

I — Úvod . . . . . I - 7890

II — Právny rámec . . . . . I - 7890

A — Ochrana zvierat počas prepravy . . . . . I - 7890

1. Smernica 91/628 . . . . . I - 7891

2. Nariadenie č. 1/2005 . . . . . I - 7897

B — Ochrana zvierat počas porážky . . . . . I - 7903

III — Konanie pred podaním žaloby a žaloba Komisie . . . . . I - 7904

IV — Konanie pred Súdnym dvorom . . . . . I - 7907

V — Posúdenie generálnou advokátkou . . . . . I - 7907

A — Úvod . . . . . I - 7907

B — Analýza žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy . . . I - 7909

1. Predbežná poznámka o prípustnosti . . . . . I - 7909

2. O žalobnom dôvode týkajúcom sa identifikácie a oprávnení prepravcov . . . I - 7910

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7910

b) O prípustnosti . . . . . I - 7911

i) Identifikácia prepravcov . . . . . I - 7911

ii) Oprávnenia prepravcov . . . . . I - 7912

1 — Jazyk prednesu: slovinčina.

c) Právne posúdenie . . . . . I - 7913

i) Identifikácia prepravcov . . . . . I - 7914

ii) Oprávnenia prepravcov . . . . . I - 7916

d) Výsledok analýzy . . . . . I - 7917

3. O žalobnom dôvode týkajúcom sa overenia plánov prepravy . . . . . I - 7918

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7918

b) O prípustnosti . . . . . I - 7919

c) Právne posúdenie . . . . . I - 7921

d) Výsledok analýzy . . . . . I - 7925

4. O žalobnom dôvode týkajúcom sa neexistencie oddychových miest v prístavoch . . . . . I - 7925

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7925

b) O prípustnosti . . . . . I - 7926

c) Právne posúdenie . . . . . I - 7927

d) Výsledok analýzy . . . . . I - 7930

5. O žalobnom dôvode týkajúcom sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat . . . . . I - 7930

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7930

b) O prípustnosti . . . . . I - 7931

c) Právne posúdenie . . . . . I - 7933

d) Výsledok analýzy . . . . . I - 7935

6. O žalobnom dôvode týkajúcom sa nedostatočných sankcií uložených pre prípad opakovaného porušenia právnych predpisov o ochrane zvierat . . . . I - 7936

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7936

b) O prípustnosti . . . . . I - 7936

c) Právne posúdenie . . . . . I - 7938

d) Výsledok analýzy . . . . . I - 7939

7. Výsledok analýzy žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy . . . . . I - 7940

C — Analýza žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas porážky . . . . I - 7940

1. Úvod . . . . . I - 7940

2. O žalobnom dôvode týkajúcom sa omráčenia zvierat počas porážky . . . . . I - 7940

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7940

b) Právne posúdenie . . . . . I - 7941

c) Výsledok analýzy . . . . . I - 7945

3. O žalobnom dôvode týkajúcom sa vykonávania inšpekcií a kontrol v bitúnkoch . . . . . I - 7945

a) Tvrdenia účastníkov konania . . . . . I - 7945

b) Právne posúdenie . . . . . I - 7946

c) Výsledok analýzy . . . . . I - 7947

4. Výsledok analýzy žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas porážky . . . . . I - 7947

D — O trovách . . . . . I - 7948

VI — Návrh . . . . . I - 7948

I — Úvod

1. V tejto žalobe podanej podľa článku 226 ES Komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej ukladá právna úprava Spoločenstva v oblasti ochrany zvierat počas prepravy a porážky a konkrétne povinnosti vyplývajúce zo smernice Rady z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425/EHS a 91/496/EHS (ďalej len „smernica 91/628“) [2], z nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (ďalej len „nariadenie č. 1/2005“) [3], ako aj zo smernice Rady 93/119/ES z 22. decembra 1993 o ochrane zvierat počas porážky alebo ich utratenia (ďalej len „smernica 93/119“) [4].

2. Komisia vytýka Helénskej republike, že si nesplnila viaceré povinnosti týkajúce sa oprávnení na prepravu zvierat, kontrol plánov prepravy, stanovenia oddychových miest pre zvieratá v prístavoch, kontrol dopravných prostriedkov a zvierat, uplatňovania účinných sankcií pre prípad opakovaného porušenia zákona, viaceré nesprávne postupy týkajúce sa omráčenia zvierat počas porážky, ako aj opomenutie potrebných inšpekcií a kontrol v bitúnkoch. Komisia dokumentuje tieto nesplnenia povinností odkazujúc na šetrenia, ktoré vykonal Potravinový a veterinárny úrad Generálneho riaditeľstva pre zdravie a ochranu spotrebiteľa Európskej komisie (ďalej len „PVÚ“) v rámci misií, ktoré vykonal v Helénskej republike v rokoch 2002 až 2006.

II — Právny rámec

A — *Ochrana zvierat počas prepravy*

3. Ochrana zvierat počas prepravy je upravená v rámci Spoločenstva smernicou 91/628, ktorá bola od 5. januára 2007 zrušená nariadením č. 1/2005.

2 — Ú. v. ES L 340, s. 17; Mim. vyd. 03/012, s. 133.
3 — Ú. v. EÚ L 3, s. 1.
4 — Ú. v. ES L 340, s. 21; Mim. vyd. 03/015, s. 421.

1. Smernica 91/628

udeleným príslušným orgánom členského štátu, v ktorom bol podnik založený, alebo, ak sa to týka podniku založeného v tretej krajine, príslušným orgánom členského štátu únie podľa písomného záväzku osoby zodpovednej za prepravu, ktorá sa zaväzuje plniť požiadavky platných veterinárnych predpisov spoločenstva.

4. Článok 5 časť A ods. 1 a 2 smernice 91/628 znie:

„Členské štáty zabezpečia, aby:

…

1. každý prepravca:

2. prepravca:

a) bol:

…

i) registrovaný takým spôsobom, ktorý umožní príslušnému orgánu rýchlu identifikáciu osoby v prípade nedodržania požiadaviek tejto smernice;

b) pre zvieratá uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a), ktoré majú byť predmetom obchodu medzi členskými štátmi alebo majú byť vyvážané do tretích krajín a v prípadoch, ak dĺžka trvania cesty presiahne osem hodín, vypracoval plán prepravy v súlade so vzorom v kapitole VIII prílohy, ktorý bude počas cesty priložený k zdravotnému certifikátu a budú

ii) krytý oprávnením platným pre všetky druhy prepravy stavovcov vykonávaných na jednom z území uvedených v prílohe 1 k smernici 90/675/EHS

v ňom uvedené oddychové miesta a prekladiská.

…

d) zabezpečil:

i) aby bol originál plánu prepravy uvedený v písmene b):

— správne zostavený a vyplnený príslušnými osobami v patričnom čase,

— priložený k zdravotnému certifikátu sprevádzajúcemu zásielku v priebehu celej cesty;

…“

5. Článok 8 smernice 91/628 znie:

„Členské štáty zabezpečia, aby v súlade so zásadami a pravidlami kontroly ustanovenými v smernici 90/425/EHS príslušné orgány preverili, či boli dodržané požiadavky tejto smernice, a to tak, že vykonajú nediskriminačné inšpekcie:

a) dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste;

b) dopravných prostriedkov a zvierat prichádzajúcich do miesta určenia;

c) dopravných prostriedkov a zvierat na trhoch, v miestach odchodu, v oddychových miestach a prekladiskách;

d) náležitostí sprievodných dokladov.

Také inšpekcie sa musia vykonávať na primeranej vzorke zvierat prepravovaných každý rok v každom členskom štáte a môžu sa vykonávať v tom istom čase, ako kontroly na iné účely.

Príslušný orgán v každom členskom štáte predloží Komisii každoročne správu, v ktorej uvedie počet inšpekcií vykonaných v predošlom kalendárnom roku v súvislosti s písmenami a), b), c) a d), vrátane podrobností o všetkých ohlásených porušeniach a o opatreniach, ktoré v dôsledku toho príslušný orgán prijal.

Okrem toho, ak má príslušný orgán členského štátu informácie, ktoré vedú k podozreniu o porušení, môže vykonávať kontroly aj počas prepravy zvierat na svojom území.

Tento článok neovplyvní kontroly vykonávané ako súčasť úloh uskutočňovaných nediskriminačným spôsobom orgánmi zodpovednými za všeobecné uplatňovanie právnych predpisov v členskom štáte.“

6. Článok 9 smernice 91/628 znie:

„Ak sa počas prepravy zistí, že sa neplnia alebo nesplnili ustanovenia tejto smernice, kompetentný orgán v mieste, kde také zistenie bolo urobené, požiada osobu zodpovednú za dopravný prostriedok, aby prijala všetky opatrenia, ktoré kompetentný orgán pokladá za potrebné na zabezpečenie blaha zvierat, ktorých sa to týka.

V závislosti od okolností každého prípadu, môžu takéto opatrenia zahrnovať:

a) dohodu, aby sa cesta ukončila alebo aby sa zvieratá vrátili do miesta odchodu, pokiaľ je to možné, najkratšou cestou, za predpokladu, že tento postup im nespôsobí zbytočné utrpenie;

b) dohodu, aby sa zvieratám poskytlo vhodné ustajnenie s patričnou starostlivosťou, pokiaľ sa problém nevyrieši;

c) dohodu o humánnom zabití týchto zvierat. Miesto určenia a využitie jatočných trupov sa bude riadiť ustanoveniami stanovenými v smernici 63/433/EHS.

Každé opatrenie prijaté podľa druhého pododseku príslušný orgán oznámi prostredníctvom siete Animo v súlade s postupmi, vrátane finančných postupov, ktoré sa majú zaviesť v súlade s postupom stanoveným v článku 17.

2. Ak osoba zodpovedná za prepravu nedodrží pokyny kompetentného orgánu, tento orgán okamžite vykoná príslušné opatrenia a bude patričným spôsobom vymáhať náklady, ktoré vyplývajú z týchto opatrení.

3. Táto smernica nemá vplyv na právo odvolať sa, podľa platných zákonov členských štátov, proti rozhodnutiam kompetentných orgánov.

Rozhodnutia, ktoré prijali kompetentné orgány členských štátov a dôvody pre také rozhodnutia sa oznámia odosielateľovi alebo jeho zástupcovi a kompetentnému orgánu odosielajúceho členského štátu.

Ak o to odosielateľ alebo jeho zástupca požiada, uvedené rozhodnutia a dôvody sa mu zašlú písomne s podrobnosťami o právach na odvolanie, ktoré má podľa platných zákonov členského štátu určenia a o príslušnom postupe a lehotách.

Avšak v prípade sporu môžu obe zainteresované strany, ak sa tak dohodnú, maximálne do jedného mesiaca predložiť spor na posúdenie odborníkovi, ktorého meno je uvedené na zozname odborníkov spoločenstva, ktorý má zostaviť Komisia.

Títo odborníci vyjadria svoje stanoviská najneskôr do 72 hodín. Strany sa pridržiavajú stanoviska odborníka s náležitým ohľadom na veterinárne predpisy spoločenstva.“

7. Článok 18 ods. 2 smernice 91/628 znie:

„V prípade opakovaných porušení tejto smernice alebo porušenia, ktoré predstavuje závažné utrpenie pre zvieratá, členský štát

bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné stanovené sankcie, prijme opatrenia potrebné na nápravu zistených nedostatkov, vrátane pozastavenia alebo dokonca odobratia oprávnenia uvedeného v článku 5A ods. 1 písm. a) bod ii).

Členské štáty pri transponovaní ustanovení do svojich vnútroštátnych predpisov stanovia opatrenia, ktoré prijmú na nápravu zistených nedostatkov.“

8. Kapitola VII prílohy smernice 91/628 znie:

„1. Požiadavky ustanovené v tejto kapitole sa uplatňujú na premiestňovanie druhov zvierat uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a), s výnimkou leteckej prepravy, požiadavky na ktorú sú ustanovené v kapitole 1 (E), body 27 až 29.

2. Dĺžka trvania cesty pre zvieratá patriace k druhom uvedeným v bode 1 neprekročí osem hodín.

3. Maximálnu dĺžku trvania cesty podľa bodu 2 je možné predĺžiť, ak dopravný prostriedok spĺňa tieto dodatočné požiadavky:

— na podlahe vozidla je dostatok podstielky,

— dopravný prostriedok vezie krmivo zodpovedajúce prepravovanému druhu zvierat a dĺžke trvania cesty,

— je umožnený priamy prístup k zvieratám,

— je umožnené dostačujúce vetranie, ktoré sa môže nastavovať v závislosti od teploty (vnútornej a vonkajšej),

— nachádzajú sa v ňom posuvné panely na vytvorenie osobitných oddelení,

— vozidlá sú vybavené prípojkou na zásobovanie vodou počas zastávok,

— v prípade vozidiel na prepravu ošípaných sa prepravuje dostatočné množstvo vody na napájanie počas cesty.

4. Intervaly používaní cestných dopravných prostriedkov, ktoré spĺňajú požiadavky v bode 3, sú definované takto:

a) Neodstavené teľatá, jahňatá, kozľatá a žriebätá, ktoré sú ešte vždy na mliečnej výžive, a taktiež neodstavené ciciaky musia mať po deviatich hodinách cesty prestávku na odpočinok najmenej jednu hodinu. Čas musí byť dostatočne dlhý na to, aby dostali tekutiny a aby boli prípadne aj nakŕmené. Po tejto prestávke na odpočinok sa môžu prepravovať ďalších deväť hodín.

b) Maximálna dĺžka trvania prepravy ošípaných je 24 hodín. Počas cesty musia mať nepretržitý prístup k vode.

c) Domáce nepárnokopytníky (s výnimkou registrovaných koní v zmysle smernice 90/426/EHS) sa môžu prepravovať maximálne po obdobie 24 hodín. Počas cesty musia dostať tekutiny a v prípade potreby aj krmivo každých osem hodín.

d) Všetkým ostatným zvieratám uvedeným v bode 1 musí byť po 14 hodinách cesty poskytnutá prestávka na odpočinok najmenej 1 hodinu, ktorá postačuje najmä na podanie tekutín a v prípade potreby aj na nakŕmenie. Po tejto prestávke na odpočinok sa môžu prepravovať ďalších 14 hodín.

…

7. a) Zvieratá sa nesmú prepravovať po mori, ak maximálna dĺžka trvania cesty prekročí dĺžku stanovenú v bode 2, pokiaľ nie sú splnené podmienky stanovené v bodoch 3 a 4, s výnimkou dĺžky trvania cesty a prestávky na odpočinok.

b) V prípade prepravy po mori pravidelným a priamym spojom medzi dvomi zemepis-

nými bodmi spoločenstva na vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat musia zvieratá odpočívať počas 12 hodín po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti, pokiaľ [ibaže — *neoficiálny preklad*] je dĺžka trvania po mori taká, že plavbu je možné zahrnúť do všeobecnej schémy bodov 2 až 4.“

2. Nariadenie č. 1/2005

9. Článok 5 ods. 4 nariadenia č. 1/2005 znie:

„Pri dlhých cestách medzi členskými štátmi a tretími krajinami, pri ktorých sa prepravujú iné ako registrované domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané, sú prepravcovia a organizátori povinní dodržiavať ustanovenia o protokole o ceste, ktoré sú ustanovené v prílohe II.“

10. Článok 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 znie:

„1. Žiadna osoba nesmie konať ako prepravca, pokiaľ nemá povolenie vydané príslušným orgánom podľa článku 10 ods. 1 alebo pri dlhých cestách podľa článku 11 ods. 1. Pri preprave zvierat sa kópia povolenia poskytne príslušnému orgánu.“

11. Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 znie:

„Príslušný orgán udelí prepravcom povolenia za predpokladu, že:

a) žiadatelia sú usadení v členskom štáte, v ktorom žiadajú o povolenie, alebo v prípade žiadateľov usadených v tretej krajine, majú zastúpenie v členskom štáte, v ktorom žiadajú o povolenie;

b) žiadatelia preukázali, že majú dostatočný počet vhodných pracovníkov, zariadení

a operačných postupov, ktoré im umožňujú dodržiavať toto nariadenie a v prípade potreby aj návody pre správnu prax;

b) predložia tieto doklady:

i) platné osvedčenie o spôsobilosti vodičov a sprievodcov, ako je ustanovené v článku 17 ods. 2, pre všetkých vodičov a sprievodcov uskutočňujúcich dlhé cesty;

c) žiadatelia alebo ich zástupcovia nemajú záznam o vážnom porušení právnych predpisov spoločenstva a/alebo vnútroštátnych právnych predpisov o ochrane zvierat počas troch rokov pred podaním žiadosti. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na prípady, keď žiadateľ príslušného orgánu dostatočne preukáže, že prijal všetky potrebné opatrenia, aby zabránil ďalšiemu porušeniu.“

ii) platné osvedčenie o schválení, ako je ustanovené v článku 18 ods. 2, pre všetky cestné dopravné prostriedky, ktoré sa majú použiť na dlhé cesty;

12. Článok 11 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 znie:

iii) podrobnosti o postupoch, ktoré prepravcom umožňujú sledovať a zaznamenávať pohyb cestných vozidiel, za ktoré sú zodpovední, a kedykoľvek sa počas dlhých ciest s vodičmi daných vozidiel spojiť;

„Príslušný orgán na požiadanie vydá povolenie prepravcom uskutočňujúcim dlhé cesty za predpokladu, že:

iv) pohotovostné plány pre naliehavé prípady.“

a) spĺňajú ustanovenia článku 10 ods. 1,

13. Článok 13 ods. 3 a 4 nariadenia č. 1/2005 znie:

„3. Príslušný orgán zaznamená povolenia, ktoré sú ustanovené v článku 10 ods. 1 alebo článku 11 ods. 1 spôsobom, ktorý mu umožní prepravcov rýchlo identifikovať, najmä v prípade, že nedodržia požiadavky tohto nariadenia.

4. Príslušný orgán zaznamená povolenia, ktoré sú ustanovené v článku 11 ods. 1 v elektronickej databáze. Počas doby platnosti povolenia je meno prepravcu a číslo jeho povolenia verejne prístupné. S prihliadnutím na predpisy Spoločenstva a/alebo vnútroštátne predpisy o ochrane súkromia, poskytujú prístup k ďalším údajom súvisiacim s povoleniami prepravcov členské štáty. Databáza obsahuje tiež rozhodnutia oznámené v článku 26 ods. 4 písm. c) a v článku 26 ods. 6.“

14. Článok 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 znie:

„Príslušný orgán v ktorejkoľvek etape dlhej cesty vykoná zodpovedajúce náhodné alebo cielené kontroly s cieľom overiť, či sú nahlásené časy cesty pravdivé a či je cesta v súlade s týmto nariadením a najmä či dĺžka trvania cesty a čas odpočinku zodpovedá obmedzeniam ustanoveným v prílohe I kapitole V.“

15. Článok 25 nariadenia č. 1/2005 nazvaný „Sankcie“ znie:

„Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách, ktoré sa uplatňujú v prípade porušenia tohto nariadenia a prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty tieto ustanovenia, ako aj ustanovenia o uplatňovaní článku 26 oznámia Komisii najneskôr do 5. júla 2006 a bezodkladne jej oznámia akúkoľvek zmenu alebo doplnenie, ktoré na ne má vplyv.“

16. Článok 26 nariadenia č. 1/2005 nazvaný „Porušenie a oznamovanie prípadov porušenia“ znie:

„1. V prípade porušenia tohto nariadenia prijme príslušný orgán špecifické opatrenia ustanovené v odsekoch 2 až 7.

2. V prípade, že príslušný orgán usúdi, že prepravca nedodržal toto nariadenie alebo nie je v súlade s týmto nariadením dopravný prostriedok, bezodkladne to oznámi príslušnému orgánu, ktorý prepravcovi vydal povolenie alebo osvedčenie o schválení dopravného prostriedku, a v prípade, že sa porušenie požiadaviek tohto nariadenia týka vodiča, oznámi to príslušnému orgánu, ktorý vydal vodičovi osvedčenie o spôsobilosti. K takémuto oznámeniu sa pripoja všetky príslušné údaje a doklady.

3. V prípade, že príslušný orgán miesta určenia zistí, že sa cesta uskutočnila v rozpore s týmto nariadením, bezodkladne to oznámi príslušnému orgánu miesta odoslania. K takémuto oznámeniu sa pripoja všetky príslušné údaje a doklady.

4. V prípade, že príslušný orgán usúdi, že prepravca nedodržal toto nariadenie alebo nie je v súlade s týmto nariadením dopravný prostriedok, alebo v prípade, že príslušný orgán dostane oznámenie ustanovené v odseku 2 alebo 3, v prípade potreby:

a) požiada dotknutého prepravcu o nápravu zistených nedostatkov a o to, aby prijal opatrenia, ktoré zabránia ich opakovaniu;

b) podrobí daného prepravcu ďalším kontrolám, a najmä pri nakladaní zvierat nariadi prítomnosť veterinárneho lekára;

c) pozastaví platnosť alebo odoberie prepravcovi povolenie alebo osvedčenie o schválení dotknutých dopravných prostriedkov.

5. V prípade porušenia tohto nariadenia vodičom alebo sprievodcom, ktorí sú držiteľmi osvedčenia o spôsobilosti, ako je ustanovené v článku 17 ods. 2, môže príslušný orgán pozastaviť platnosť alebo odobrať

osvedčenie o spôsobilosti, najmä ak z porušenia vyplýva, že vodičovi alebo sprievodcovi chýbajú dostatočné znalosti alebo povedomie v súvislosti s prepravou zvierat v súlade s týmto nariadením.

6. V prípade opakovaného alebo závažného porušenia tohto nariadenia, môže členský štát danému prepravcovi alebo dopravnému prostriedku dočasne zakázať prepravovať zvieratá na svojom území, napriek tomu, že prepravca alebo dopravný prostriedok má povolenie iného členského štátu za predpokladu, že boli vyčerpané všetky možnosti, ktoré vyplývajú zo vzájomnej pomoci a výmeny informácií, ako je ustanovené v článku 24.

7. Členské štáty zabezpečia, aby sa kontaktným miestam, ako je ustanovené v článku 24 ods. 2, bezodkladne oznámilo akékoľvek rozhodnutie prijaté podľa odseku 4 písm. c), alebo odsekov 5 alebo 6 tohto článku.“

17. Článok 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 znie:

„Príslušný orgán vykonaním nediskriminačných kontrol zvierat, dopravných prostriedkov a sprievodných dokladov skontroluje, či sú splnené požiadavky tohto nariadenia. Uvedené kontroly sa musia vykonať na primeranej vzorke zvierat každoročne prepravených v rámci každého členského štátu a môžu sa uskutočniť zároveň s kontrolami, ktoré majú iný účel. Počet kontrol sa zvýši v prípade, ak sa zistí, že boli zanedbané ustanovenia tohto nariadenia. Uvedené množstvo sa určí v súlade s postupmi uvedenými v článku 31 ods. 2.“

18. Článok 33 nariadenia č. 1/2005 znie:

„Smernica 91/628/EHS a nariadenie č. 411/98/ES sa zrušujú od 5. januára 2007. Odkazy na zrušenú smernicu a nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.“

19. Kapitola V prílohy I nariadenia č. 1/2005 znie:

„1.1 Požiadavky ustanovené v tomto oddiele sa vzťahujú na presun domácich nepárnokopytníkov okrem registrovaných nepárnokopytníkov, domáceho hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných, s výnimkou leteckej prepravy.

1.2 Dĺžka trvania cesty v prípade zvierat uvedených v bode 1.1. nesmie presiahnuť osem hodín.

1.3 Maximálnu dĺžku trvania cesty uvedenú v bode 1.2. možno predĺžiť, ak sú splnené dodatočné požiadavky kapitoly VI.

1.4 Intervaly napájania a kŕmenia, dĺžka trvania cesty a čas odpočinku pri využití cestných vozidiel, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v bode 1.3., sú vymedzené takto:

a) neodstaveným teľatám, jahňatám, kozľatám a žriebätám, ktoré sú na mliečnej výžive, a neodstaveným ciciakom sa po deviatich hodinách cesty umožní čas odpočinku aspoň jednu hodinu, ktorá je dostatočná najmä na to, aby dostali tekutinu a v prípade potreby, aby boli aj nakŕmené. Po uvedenom čase odpočinku ich možno prepravovať ďalších deväť hodín,

b) ošípané možno prepravovať počas maximálnej doby 24 hodín. Počas cesty musia mať neustály prístup k vode,

c) domáce nepárnokopytníky možno prepravovať najviac 24 hodín. Počas cesty musia dostať tekutinu a v prípade potreby aj krmivo každých osem hodín,

d) všetky ostatné zvieratá druhov uvedených v bode 1.1. musia mať po 14 hodinách cesty poskytnutý čas na odpočinok najmenej jednu hodinu, postačujúcu najmä na ich napojenie a v prípade potreby nakŕmenie. Po uvedenom čase odpočinku ich možno prepravovať ďalších 14 hodín.

…

1.7 a) zvieratá sa nesmú prepravovať po mori, ak maximálna dĺžka trvania cesty presahuje dĺžku trvania cesty stanovenú v bode 1.2., ak nie sú splnené podmienky ustanovené v bodoch 1.3. a 1.4., okrem dĺžky trvania cesty a času odpočinku.

b) v prípade lodnej prepravy pravidelným a priamym spojom medzi dvoma zemepisnými bodmi Spoločenstva vo vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat, zvieratá musia odpočívať po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti 12 hodín, pokiaľ [ibaže — *neoficiálny preklad*] je dĺžka trvania cesty po mori taká, že cesta môže byť zahrnutá do všeobecnej schémy bodov 1.2. až 1.4.“

B — *Ochrana zvierat počas porážky*

20. Ochrana zvierat počas porážky je upravená v smernici 93/119.

21. Podľa článku 3 smernice 93/119:

„Zvieratá budú počas presunu, ustajnenia, znehybnenia, omráčenia, jatočnej porážky alebo utratenia ušetrené akéhokoľvek vzrušenia, bolesti alebo utrpenia, ktorým sa možno vyhnúť.“

22. Článok 5 ods. 1 smernice 93/119 znie:

„Nepárnokopytníky, prežúvavce, ošípané, králiky a hydina privezené na bitúnok na utratenie budú:

…

d) vykrvené v súlade s ustanoveniami prílohy D.“

23. Článok 6 ods. 1 smernice 93/119 znie:

„Nástroje, pomôcky na znehybnenie a iné vybavenie a pracovné prostriedky používané na omráčenie alebo usmrcovanie [utratenie — *neoficiálny preklad*] musia byť navrhnuté, konštruované, udržiavané a používané takým spôsobom, ktorý umožňuje dosiahnuť rýchle a účinné omráčenie alebo utratenie v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia [tejto smernice — *neoficiálny preklad*]. Príslušný úrad skontroluje, či nástroje, pomôcky na znehybnenie a iné vybavenie používané na omračo-

vanie alebo utratenie spĺňajú hore uvedené zásady a bude ich kontrolovať pravidelne, aby sa ubezpečil, že sú v dobrom stave a umožňujú, aby sa dosiahol uvedený cieľ.“

24. Článok 8 smernice 93/119 znie:

„Za vykonávanie inšpekcií a kontrol na bitúnkoch bude zodpovedný príslušný úrad, ktorý bude mať kedykoľvek voľný prístup do všetkých častí bitúnkov, aby zistil zhodu s týmto nariadením [touto smernicou — *neoficiálny preklad*]. Takéto inšpekcie a kontroly sa však môžu vykonávať v tom istom čase, ako kontroly vykonávané na iné účely.“

25. Príloha D smernice 93/119 obsahuje podrobnejšie pravidlá o vykrvení zvierat. Bod 1 tejto prílohy znie:

„U zvierat, ktoré sú omráčené, musí vykrvovanie začať čo najskôr po omráčení a musí sa vykonať tak, aby vykrvácanie bolo rýchle, silné a úplné. V každom prípade sa vykrvovanie musí uskutočniť skôr, ako zviera nadobudne vedomie.“

III — Konanie pred podaním žaloby a žaloba Komisie

26. Od roku 1998 PVÚ vykonal mnohé misie v Helénskej republike na účel zistenia účinnosti uplatňovania právnej úpravy Spoločenstva v oblasti ochrany zvierat, najmä ochrany zvierat počas prepravy a porážky. PVÚ vykonal v období od roku 2002 do roku 2004 vrátane tieto misie:

— misiu č. 8729/2002, od 18. do 20. novembra 2002,

— misiu č. 9002/2003, od 13. do 17. januára 2003,

— misiu č. 9176/2003, od 21. do 25. júla 2003,

— misiu č. 9211/2003, od 15. do 19. septembra 2003,

— misiu č. 7273/2004, od 4. do 8. októbra 2004.

27. Keďže inšpektori PVÚ zistili v priebehu viacerých misií v Helénskej republike nezrovnalosti, Komisia listom zaslala 13. júla 2005 tejto republike výzvu, v ktorej ju vyzvala, aby napravila zistené porušenia. Helénska republika v odpovedi na túto výzvu 20. septembra 2005 namietala proti porušeniam, ktoré jej boli vytýkané.

28. Po výmene informácií s Helénskou republikou a po misii č. 8042/2006, ktorá sa uskutočnila v období od 21. februára do 1. marca 2006, dospela Komisia k záveru, že Helénska republika ešte nenapravila namietané porušenia. Poslala jej teda 4. júla 2006 odôvodnené stanovisko, ktoré bolo tomuto členskému štátu doručené 5. júla 2006. Helénska republika odpovedala na odôvodnené stanovisko listom zo 4. septembra 2006, v ktorom spochybnila to, čo uvádzala Komisia v tomto stanovisku. Keďže sa Komisia po uplynutí lehoty na splnenie povinností ustanovenej v odôvodnenom stanovisku, čiže 5. septembra 2006, a po ďalšej misii č. 8167/2006, ktorá sa uskutočnila od 4. do 15. septembra 2006, domnievala, že Helénska republika si ešte stále nesplnila svoje povinnosti, podala proti nej 11. septembra 2007 žalobu.

29. Svojou žalobou Komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že:

1. Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na to:

— aby bol každý prepravca zvierat krytý oprávnením vydaným príslušným orgánom a registrovaný takým spôsobom, ktorý príslušnému orgánu umožní jeho rýchlu identifikáciu v prípade nedodržania požiadaviek vhodnej starostlivosti o zvieratá počas prepravy,

— aby príslušné orgány vykonávali povinné kontroly plánov prepravy,

— aby sa zriadili oddychové miesta, na ktorých môžu zvieratá odpočívať po vykládke z plavidiel, v prístavoch alebo blízko nich,

— aby sa zabezpečilo skutočné vykonávanie kontrol dopravných prostriedkov a zvierat,

— aby sa stanovili účinné, primerané a odradzujúce sankcie pre prípad opakovaného a závažného porušenia ustanovení o ochrane zvierat počas prepravy,

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodov i) a ii), článku 5 časti A ods. 2 písm. b), článku 5 časti A ods. 2 písm. d) bodu i) prvej zarážky, článkov 8, 9 a 18 ods. 2 smernice Rady 91/628/EHS z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425/EHS a 91/496/EHS, a bodu [48] ods. 7 písm. b) [5], kapitoly VII prílohy predmetnej smernice, ako aj, po 5. januári 2007, z článku 5 ods. 4, článku 6 ods. 1, článku 13 ods. 3 a 4, článku 15 ods. 1 a článkov 25, 26 a 27 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97;

2. Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na to,

— aby sa zabezpečilo dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa omračovania zvierat počas porážky a

— aby sa zabezpečili vhodné inšpekcie a kontroly bitúnkov,

5 — Komisia odkazuje v návrhoch uvedených v žalobe a v ich odôvodnení stále na „bod 7 písm. b)“ kapitoly VII prílohy smernice 91/628, avšak tento odkaz na predmetné ustanovenie nie je úplne presný, keďže je uvedené v bode 48 tejto prílohy, nazvanej „Intervaly na napájanie a kŕmenie, dĺžka trvania cesty a prestávky na odpočinok“. Preto je správne odkazovať na toto ustanovenie ako na „bod 48 ods. 7 písm. b)“ kapitoly VII prílohy smernice 91/628. Tento spôsob citácie predmetnej prílohy sa uvádza aj v judikatúre Súdneho dvora; pozri napríklad rozsudky z 23. novembra 2006, ZVK, C-300/05, Zb. s. I-11169, bod 1, a z 9. októbra 2008, Interboves, C-277/06, Zb. s. I-7433, bod 1. V týchto návrhoch teda namiesto odkazu na „bod 7 písm. b)“ budem používať presnejší odkaz na „bod 48 ods. 7 písm. b)“ kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 3, článku 5 ods. 1 písm. d), článku 6 ods. 1 a článku 8 smernice Rady 93/119/ES z 22. decembra 1993 o ochrane zvierat počas porážky alebo ich utratenia,

a aby zaviazal Helénsku republiku na náhradu trov konania.

IV — Konanie pred Súdnym dvorom

30. Žaloba Komisie bola doručená do kancelárie Súdneho dvora 4. septembra 2007, pričom vyjadrenie k žalobe bolo doručené 26. novembra 2007. Komisia následne predložila repliku, ktorá bola do kancelárie doručená 7. februára 2008, po ktorej nasledovala duplika gréckej vlády, doručená do kancelárie Súdneho dvora 20. marca 2008. Prednesy Komisie a gréckej vlády a ich odpovede na otázky, ktoré im Súdny dvor položil, boli vypočuté na pojednávaní 22. januára 2009.

V — Posúdenie generálnou advokátkou

A — *Úvod*

31. Skúmaná vec je významná z hľadiska záruky primeranej ochrany zvierat počas prepravy a počas porážky na úrovni Spoločenstva. [6] Vhodná úprava tejto oblasti, ako aj dodržiavanie platnej právnej úpravy v tomto rámci sú dôležité na to, aby sa predišlo zbytočnému utrpeniu zvierat. Súčasne správanie zlučiteľné s predmetnou právnou úpravou prispieva k predchádzaniu rozvinutia chorôb [7], ktoré môžu vyplývať z nesprávnej prepravy alebo porážky, a týmto spôsobom sa nepriamo ochraňuje aj zdravie osôb, ktoré by spotrebovali mäso týchto zvierat. V posledných rokoch bola oblasť ochrany zvierat vo

6 — Ochrana zvierat počas prepravy a porážky v rámci práva Spoločenstva odráža všeobecnú snahu Spoločenstva o ochranu a dobré životné podmienky zvierat. Z protokolu č. 33 o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat, ustanovenom Amsterdamskou zmluvou ako príloha Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva vyplýva, že členské štáty „so želaním zabezpečiť zlepšenú ochranu a rešpektovanie blaha zvierat ako cítiacich bytostí“, sa dohodli na nasledujúcom ustanovení, ktoré je pripojené k Zmluve ES: „pri formulovaní a vykonávaní politiky spoločenstva v oblasti poľnohospodárstva, dopravy, vnútorného trhu a výskumu berie spoločenstvo a členské štáty maximálny ohľad na požiadavky blaha zvierat, pričom rešpektujú zákonné a správne ustanovenia a zvyky členských štátov týkajúce sa najmä náboženských rituálov, kultúrnych tradícií a regionálneho dedičstva“. Doplním, že v rámci svojej snahy o ochranu zvierat pristúpilo Spoločenstvo aj k Európskemu dohovoru o ochrane zvierat počas medzinárodnej prepravy, prijatému v rámci Rady Európy. Spoločenstvo pristúpilo k tomuto dohovoru prostredníctvom rozhodnutia Rady z 21. júna 2004, 2004/544/ES o podpísaní Európskeho dohovoru o ochrane zvierat počas medzinárodnej prepravy (revidovaný) (Ú. v. EÚ L 241, s. 21).

7 — WILKINS, D. B. (ed.): *Animal Welfare in Europe. European Legislation and Concerns*. Kluwer Law International, London, Haag, Boston, 1997, s. 4, tvrdí, že preprava živých zvierat z jedného členského štátu do druhého môže mať vplyv na rozširovanie chorôb v Spoločenstve.

svojom celku v rámci Spoločenstva predmetom rozsiahlych verejných diskusií [8], na základe ktorých Komisia vypracovala akčný plán na ochranu a dobré životné podmienky zvierat, ktorý ustanovuje mnohé usmernenia na účely budúceho rozvoja právnej úpravy Spoločenstva v tejto oblasti. [9] Spoločenstvo sa teda neustále snaží zlepšovať ochranu zvierat. [10]

32. Svojou žalobou Komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z právnej úpravy Spoločenstva v oblasti ochrany zvierat počas prepravy a počas porážky a najmä povinnosti uložené v smernici 91/628, v nariadení č. 1/2005, ako aj v smernici 93/119. V tejto súvislosti Komisia nenamieta neskoré alebo nesprávne prevzatie smerníc Spoločenstva, ale nesplnenie povinností v praxi, ktoré vyplývajú z tejto právnej úpravy. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora totiž aj keď príslušná vnútroštátna právna úprava sama osebe je zlučiteľná s právom Spoločenstva, môže ísť o nesplnenie povinnosti z dôvodu existencie správnej praxe, ktorá toto právo porušuje. [11] V takom prípade musí Komisia preukázať, že táto správna prax má určitý stupeň ustálenosti a všeobecnosti. [12] Pokiaľ Komisia poskytla dostatok podkladov preukazujúcich, že orgány členského štátu opakovane a pretrvávajúcim spôsobom používali prax, ktorá je v rozpore s právom Spoločenstva, prináleží tomuto členskému štátu, aby podstatne a detailne poprel takto predložené údaje a následky, ktoré z nich plynú. [13]

8 — V tejto súvislosti by som chcela uviesť, že v rámci verejných diskusií sa často hovorí aj o „právach zvierat“ a nielen o ochrane zvierat. V tomto zmysle pozri tiež BROOMAN, S., a LEGGE, D.: Animal transportation. In: *New Law Journal Practitioner*, č. 6706/1995, s. 1131.

9 — Pozri oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o akčnom pláne Spoločenstva na ochranu a dobré životné podmienky zvierat na roky 2006-2010, KOM/2006/0013 v konečnom znení. Akčný plán uvádza medzi základnými činnosťami modernizáciu súčasných minimálnych noriem v oblasti ochrany zvierat a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj podporovať a iniciovať ďalšie medzinárodné iniciatívy na zvyšovanie povedomia a dosiahnutie väčšieho konsenzu o dobrých životných podmienkach zvierat.

10 — V právnej vede pozri v tomto zmysle tiež napríklad MARGUENAUD, J.-P.: Arrêt ‚Danske Svineproducenter‘: la protection communautaire des animaux transportés. In: *Journal de droit européen*, č. 151/2008, s. 206. Aj NENTWICH, M.: Die Bedeutung des EG-Rechts für den Tierschutz. In: HARRER, F., GRAF, G. (ed.): *Tierschutz und Recht*. Orac, Wien, 1994, s. 87, tvrdí, že Spoločenstvo je veľmi aktívne v oblasti ochrany zvierat, kde vydalo početné predpisy. CASPAR, J.: *Zur Stellung des Tieres im Gemeinschaftsrecht*. Nomos, Baden-Baden, 2001, s. 89, tvrdí, že právo Spoločenstva upravuje základné otázky ochrany zvierat. BOWLES, D., a FISCHER, C.: Trade Liberalisation in Agriculture: The Likely Implications for European Farm Animal Welfare. In: BILAL, S., PEZAROS, P. (ed.): *Negotiating the Future of Agricultural Policies: Agricultural Trade and the Millenium WTO Round*. Kluwer Law International, Haag, 2000, s. 202, tvrdia, že štandard ochrany zvierat v Európskej únii je bežne vyšší oproti normám platným v konkurujúcich štátoch.

11 — Pozri napríklad rozsudky z 29. apríla 2004, Komisia/Nemecko, C-387/99, Zb. s. I-3751, bod 42; z 26. apríla 2005, Komisia/Írsko, C-494/01, Zb. s. I-3331, bod 28; z 12. mája 2005, Komisia/Taliansko, C-278/03, Zb. s. I-3747, bod 13, a z 27. apríla 2006, Komisia/Nemecko, C-441/02, Zb. s. I-3449, bod 47. V právnej literatúre pozri napríklad LENAERTS, K., ARTS, D., MASELIS, I., BRAY, R.: Procedural Law of the European Union, 2. vydanie, Sweet & Maxwell, London, 2006, s. 132, bod 5-008; KARPENSTEIN, P., KARPENSTEIN, U.: In: GRABITZ, E., HILF, M., NETTESHEIM, M. (ed.): *Das Recht der Europäischen Union*. Beck, München, 2008, komentár k článku 226, bod 25.

12 — Pozri napríklad rozsudky z 29. apríla 2004, Komisia/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 42, Komisia/Írsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 28, a z 27. apríla 2006, Komisia/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 50, ako aj rozsudky z 12. mája 2005, Komisia/Belgicko, C-287/03, Zb. s. I-3761, bod 29, a z 26. apríla 2007, Komisia/Taliansko, C-135/05, Zb. s. I-3475, bod 21.

13 — Pozri napríklad rozsudky Komisia/Írsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, body 46 a 47, a Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 32.

B — *Analýza žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy*

1. Predbežná poznámka o prípustnosti

33. Pokiaľ ide o žalobné dôvody týkajúce sa ochrany zvierat počas prepravy, Komisia uvádza nesplnenie povinností vyplývajúcich zo smernice 91/628, ako aj z nariadenia č. 1/2005, ktoré od 5. januára 2007 nahrádza a zrušuje smernicu 91/628. [14] V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nariadenie č. 1/2005 nahradilo a zrušilo smernicu 91/628 až po uplynutí lehoty dvoch mesiacov po prijatí odôvodneného stanoviska, do ktorej je členský štát povinný splniť svoje povinnosti. Helénska republika totiž dostala odôvodnené stanovisko od Komisie 5. júla 2006, a teda lehota dvoch mesiacov na splnenie povinností, uložených v odôvodnenom stanovisku, uplynula 5. septembra 2006. [15] Nariadenie č. 1/2005 nadobudlo účinnosť 5. januára 2007, zatiaľ čo Komisia podala žalobu 11. septembra 2007.

34. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že existencia nesplnenia povinností v rámci žaloby založenej na článku 226 ES musí byť posúdená so zreteľom na právnu úpravu Spoločenstva účinnú ku koncu lehoty, ktorú Komisia určila príslušnému členskému štátu na dosiahnutie súladu s jej odôvodneným stanoviskom. [16]

35. Aj keď žalobné návrhy v zásade nemožno rozšíriť nad rámec nesplnenia povinnosti tvrdeného vo výroku odôvodneného stanoviska a vo výzve, rovnako platí, že Komisia je oprávnená domáhať sa určenia nesplnenia povinnosti majúcej svoj pôvod v pôvodnej verzii aktu Spoločenstva, následne zmeneného alebo zrušeného, ktorú nové ustanovenia zachovali. [17] Naopak, predmet sporu nemožno rozšíriť na povinnosti vyplývajúce z nových ustanovení, ktoré nemajú svoj ekvivalent v pôvodnej verzii dotknutého aktu, inak dôjde k porušeniu podstatných

14 — Pozri článok 33 nariadenia č. 1/2005, ktorý okrem iného uvádza, že smernica 91/628/EHS sa zrušuje od 5. januára 2007 a že odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

15 — Pozri bod 6 repliky Komisie, kde podrobne objasňuje, kedy uplynula lehota uložená v odôvodnenom stanovisku na splnenie príslušných povinností. V bode 11 svojej repliky Komisia tiež objasňuje, že bod 39 jej žaloby obsahuje chybu, keďže uvádza, že lehota na splnenie povinností uložených v odôvodnenom stanovisku uplynula v novembri 2006.

16 — Pozri rozsudky z 10. septembra 1996, Komisia/Nemecko, C-61/94, Zb. s. I-3989, bod 42; z 9. novembra 1999, Komisia/Taliansko, C-365/97, Zb. s. I-7773, bod 32; z 5. októbra 2006, Komisia/Belgicko, C-377/03, Zb. s. I-9733, bod 33. V právnej literatúre pozri napríklad LENAERTS, K., ARTS, D., MASELIS, I., BRAY, R.: c. d., s. 159, bod 5-052; RIDEAU, J., PICOD, F.: *Code des procédures juridictionnelles de l'Union européenne*. 2. vydanie, Litec, Paris, 2002, s. 175; KARPENSTEIN, P., KARPENSTEIN, U.: c. d., komentár k článku 226, bod 17.

17 — Pozri rozsudky Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 36; z 12. júna 2003, Komisia/Taliansko, C-363/00, Zb. s. I-5767, bod 22; Komisia/Belgicko, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 34. Pozri tiež moje návrhy z 11. júna 2008, Komisia/Taliansko, C-275/07, Zb. s. I-2005, bod 73. V právnej literatúre pozri napríklad LENAERTS, K., ARTS, D., MASELIS, I., BRAY, R.: c. d., s. 158, bod 5-048.

formálnych náležitostí riadneho konania o nesplnení povinnosti. [18]

36. Z judikatúry teda vyplýva, že kritérium pre posúdenie prípustnosti žalobných dôvodov založených na novej právnej úprave spočíva v hmotnoprávnej rovine a nie vo formálnoprávnej rovine. Ak nový právny akt, ktorý nadobudol platnosť po uplynutí lehoty uloženej v odôvodnenom stanovisku a pred podaním žaloby obsahuje totožné povinnosti z hmotnoprávneho hľadiska ako tie, ktoré boli ustanovené v právnom akte, ktorý nahrádza, žalobné dôvody založené na novom právnom akte sú prípustné, len pokiaľ tento akt ukladá členskému štátu rovnaké povinnosti, aké ukladal právny akt, ktorý platil predtým. V predmetnej veci je preto potrebné zistiť, či povinnosti vyplývajúce z ustanovení smernice 91/628, na ktoré odkazuje Komisia vo svojej žalobe, majú ekvivalent v ustanoveniach nariadenia č. 1/2005. Na účely lepšej prehľadnosti týchto návrhov posúdim prípustnosť odkazu na jednotlivé ustanovenia nariadenia č. 1/2005 v rámci každého žalobného dôvodu.

18 — Pozri rozsudky Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 17, bod 22, a Komisia/Belgicko, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 34. Pozri tiež návrhy vo veci Komisia /Taliansko, už citované v poznámke pod čiarou 17, bod 73.

2. O žalobnom dôvode týkajúcom sa identifikácie a oprávnení prepravcov

a) Tvrdenia účastníkov konania

37. Na základe zistení PVÚ v rámci misií č. 7273/2004 a č. 8042/2006 sa Komisia domnieva, že grécka vláda neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby mal každý prepravca riadne schválenú prepravu zvierat a aby bol riadne registrovaný takým spôsobom, ktorý umožní príslušnému orgánu rýchle zistenie, či si určitý prepravca plní povinnosti uložené na účely ochrany zvierat počas prepravy. Komisia sa domnieva, že Helénska republika sa týmto spôsobom dopustila nesplnenia povinností vyplývajúcich z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodov i) a ii) a článku 5 časti A ods. 2 písm. b) smernice 91/628, ako aj z článku 6 ods. 1 a článku 13 ods. 3 a 4 nariadenia č. 1/2005.

38. Komisia tvrdí, že v priebehu misie č. 7273/2004 (body 5.3. a 6.3. správy o misii) inšpektori PVÚ zistili, že určití prepravcovia nemali oprávnenie alebo mali oprávnenie, ktorého platnosť uplynula. V rámci misie č. 8042/2006 (body 5.3. a 6.3. správy o misii) bolo okrem toho zistené, že napriek niekoľkým zlepšeniam neboli právne predpisy

týkajúce sa oprávnenia a identifikácie prepravcov dostatočne dodržiavané. Komisia zdôrazňuje, že hoci boli skutočne k dispozícii mnohé zoznamy prepravcov, neboli vždy aktuálne.

39. Grécka vláda vo svojom vyjadrení k žalobe tvrdí, že zistenie neplatného oprávnenia v priebehu misie č. 7273/2004 bolo izolovaným prípadom, ktorý nepreukazuje nesplnenie povinností Spoločenstva, okrem toho toto neplatné oprávnenie už zistili príslušné vnútroštátne orgány. Grécka vláda okrem toho tvrdí, že prijala opatrenia s cieľom zabezpečiť dodržiavanie práva Spoločenstva. Táto vláda uvádza, že informovala príslušné orgány v jednotlivých gréckych oblastiach o odporúčaniach inšpektorov PVÚ a že organizovala semináre pre prepravcov a veterinárov, čo preukazuje neustálu snahu gréckych orgánov o správne uplatňovanie práva Spoločenstva.

40. Komisia v tejto súvislosti vo svojej replike uvádza, že organizácia týchto seminárov je určite pozitívnym opatrením, ale v žiadnom prípade nemôže nahrádzať oficiálne opatrenia, ktoré mali príslušné vnútroštátne orgány prijať, pokiaľ ide o oprávnenia prepravcov.

b) O prípustnosti

41. V rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa identifikácie a oprávnení prepravcov Komisia uvádza porušenie článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodov i) a ii) smernice 91/628. V žalobe tvrdí, že rovnaká povinnosť je upravená v článku 6 ods. 1 a článku 13 ods. 3 a 4 nariadenia č. 1/2005. Ďalej teda overím dôvodnosť tohto tvrdenia Komisie.

i) Identifikácia prepravcov

42. Článok 5 časť A ods. 1 písm. a) bod i) smernice 91/628 stanovuje, že každý prepravca musí byť registrovaný takým spôsobom, ktorý umožní príslušnému orgánu rýchlu identifikáciu osoby v prípade nedodržania požiadaviek tejto smernice. Podľa Komisie článok 13 ods. 3 a 4 nariadenia č. 1/2005 predstavuje ekvivalent vyššie uvedeného ustanovenia smernice. V zmysle článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005 príslušný orgán zaznamená povolenia [19] spôsobom, ktorý mu umožní prepravcov rýchlo identifikovať, najmä v prípade, že nedodržia požiadavky tohto nariadenia. Podľa môjho názoru je možné uviesť, že povinnosť uvedená v článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005 je totožná s povinnosťou uvedenou v článku 5

19 — Článok 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005 okrem toho upresňuje, že ide o povolenia podľa článku 10 ods. 1 alebo článku 11 ods. 1 tohto nariadenia. Článok 10 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje požiadavky na povolenie prepravcu, zatiaľ čo článok 11 ods. 1 stanovuje požiadavky na povolenia prepravcu na dlhé cesty.

časti A ods. 1 písm. a) bode i) smernice 91/628. Účelom povinnosti upravenej v oboch článkoch je zaviesť register prepravcov, ktorý umožní rýchlu identifikáciu prepravcu, keď nesplní ustanovenia smernice alebo nariadenia. Preto je podľa môjho názoru odkaz na článok 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005, ktorý uviedla Komisia v žalobe, prípustný.

ii) Oprávnenia prepravcov

44. V zmysle článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628 každý prepravca musí mať platné oprávnenie udelené príslušným orgánom členského štátu, v ktorom jej usadený, ak sa to týka podniku založeného v tretej krajine, príslušným orgánom členského štátu Únie, za predpokladu, že osoba zodpovedná za prepravu sa písomne zaviazala dodržiavať požiadavky platných veterinárnych predpisov Spoločenstva. Komisia uvádza, že ekvivalent tohto ustanovenia je v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, z ktorého vyplýva, že žiadna osoba nesmie konať ako prepravca, pokiaľ nemá povolenie vydané príslušným orgánom podľa článku 10 ods. 1 alebo pri dlhých cestách podľa článku 11 ods. 1 tohto nariadenia, a že kópia povolenia sa poskytne príslušnému orgánu, pokiaľ sa prepravujú zvieratá.

43. Domnievam sa však, že pokiaľ ide o článok 13 ods. 4 nariadenia č. 1/2005, treba dospieť k inému záveru. Z tohto ustanovenia vyplýva pre príslušné orgány povinnosť zaznamenať povolenia v elektronickej databáze. [20] Povinnosť zaznamenať povolenia v elektronickej databáze je novou povinnosťou, ktorá nebola upravená v smernici 91/628. Preto podľa môjho názoru nie je odkaz na článok 13 ods. 4 nariadenia č. 1/2005, ktorý uviedla Komisia, prípustný.

20 — Článok 13 ods. 4 nariadenia č. 1/2005 okrem toho stanovuje, že meno prepravcu a číslo jeho povolenia je počas doby platnosti povolenia verejne prístupné. S prihliadnutím na predpisy Spoločenstva a/ alebo vnútroštátne predpisy o ochrane súkromia, poskytujú prístup k ďalším údajom súvisiacim s povoleniami prepravcov členské štáty. Databáza obsahuje tiež rozhodnutia oznámené podľa článku 26 ods. 4 písm. c) a v článku 26 ods. 6.

45. Je pravda, že z oboch článkov — z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628 a z článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 —

vyplýva povinnosť pre každého prepravcu, aby mal oprávnenie udelené príslušným orgánom. Je však potrebné zdôrazniť, že okrem toho, že v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 sa vyžaduje, aby mal každý prepravca povolenie, ustanovuje sa tiež, že toto povolenie musí byť udelené v zmysle článku 10 ods. 1 alebo článku 11 ods. 1 tohto nariadenia. Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 stanovuje požiadavky na povolenie prepravcu [21], zatiaľ čo článok 11 ods. 1 stanovuje požiadavky na povolenia prepravcu na dlhé cesty. [22] Je potrebné uviesť, že smernica 91/628 neupravuje podobné podrobné požiadavky, pokiaľ ide o oprávnenia prepravcov. Keďže sú povinnosti vyplývajúce z nariadenia č. 1/2005 podrobnejšie oproti povinnostiam uloženým smernicou 91/628, Komisia podľa môjho názoru nemôže v žalobe odkazovať na článok 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005. Podľa môjho názoru teda odkaz na článok 6 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, uvedený v žalobe Komisie, nie je prípustný.

c) Právne posúdenie

46. Pokiaľ ide o rozloženie dôkazného bremena, v rámci žaloby o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES je povinnosťou Komisie, aby predložila dôkaz o existencii takéhoto nesplnenia povinnosti členským štátom. [23] Žalovanému členskému štátu naopak prináleží predložené údaje a dôsledky, ktoré z nich plynú, spochybniť odôvodneným a podrobným spôsobom. [24] Na podporu dôvodu týkajúceho sa identifikácie a oprávnenia prepravcov sa Komisia odvoláva na zistenia PVÚ v rámci misie č. 7273/2004 (body 5.3 a 6.3 správy o misii) a misie č. 8042/2006 (body 5.3 a 6.3. správy o misii); preto je potrebné zistiť, či sú okolnosti, ktoré zistil PVÚ v priebehu týchto misií a na ktoré odkazuje Komisia v žalobe, spôsobilé preukázať dôvodnosť skúmaného žalobného dôvodu.

21 — Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 stanovuje, že príslušný orgán udelí prepravcom povolenia za predpokladu, že žiadatelia: sú usadení, alebo v prípade žiadateľov usadených v tretej krajine, majú zastúpenie v členskom štáte, v ktorom žiadajú povolenie; preukázali, že majú dostatočný počet vhodných pracovníkov, zariadení a operačných postupov, ktoré im umožňujú dodržiavať toto nariadenie a v prípade potreby aj návody pre správnu prax; nemajú záznam o vážnom porušení právnych predpisov Spoločenstva a/alebo vnútroštátnych právnych predpisov o ochrane zvierat počas troch rokov pred podaním žiadosti, to sa nevzťahuje na prípady, keď žiadateľ príslušného orgánu preukáže, že prijal všetky potrebné opatrenia, aby zabránil ďalšiemu porušeniu.

22 — Článok 11 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 stanovuje, že príslušný orgán na požiadanie vydá povolenie prepravcom za predpokladu, že spĺňajú ustanovenia článku 10 ods. 1 a že predložia: platné osvedčenie o spôsobilosti vodičov a sprievodcov; platné osvedčenie o schválení pre všetky cestné dopravné prostriedky, ktoré sa majú použiť na dlhé cesty; podrobnosti o postupoch, ktoré prepravcom umožňujú sledovať a zaznamenávať pohyb cestných vozidiel, za ktoré sú zodpovední, a kedykoľvek sa počas dlhých ciest s vodičmi daných vozidiel spojiť; ako aj pohotovostné plány pre naliehavé prípady.

23 — Pozri napríklad rozsudky z 23. októbra 1997, Komisia/Holandsko, C-157/94, Zb. s. I-5699, bod 59; z 15. marca 2001, Komisia/Francúzsko, C-147/00, Zb. s. I-2387, bod 27; Komisia/Írsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 41; z 18. júla 2007, Komisia/Nemecko, C-490/04, Zb. s. I-6095, bod 48, a z 22. decembra 2008, Komisia/Španielsko, C-189/07, Zb. s. I-195*, uverejnenie abstraktu, bod 82.
V právnej náuke k dôkaznému bremenu, ktoré znáša Komisia pozri napríklad CREMER, W.: In: CALLIESS, C., RUFFERT, M. (ed.): *EUV/EGV. Das Verfassungsrecht der Europäischen Union mit Europäischer Grundrechtecharta. Kommentar*, 3. vydanie., Beck, München, 2007, s. 1991, bod 33, ktorý tvrdí, že žaloba je dôvodná, ak okolnosti, ktoré uvádza Komisia, sú pravdivé a ak z týchto okolností vyplýva porušenie práva Spoločenstva, ktoré je možné pričítať žalovanému členskému štátu; existenciu týchto okolností musí preukázať Komisia. EBERHARD, G., RIEDL, E.: In: MAYER, H. (ed.): *Kommentar zu EU- und EG-Vertrag*. Manz, Wien, 2005, komentár k článku 226, bod 76, uvádzajú, že podľa ustálenej judikatúry dôkazné bremeno v prípade porušenia práva Spoločenstva znáša Komisia.

24 — V tejto súvislosti pozri napríklad rozsudky z 22. septembra 1988, Komisia/Grécko, 272/86, Zb. s. 4875, bod 21; z 18. júla 2006, Komisia/Taliansko, C-119/04, Zb. s. I-6885, bod 41; zo 14. júna 2007, Komisia/Taliansko, C-82/06, Zb. s. I-83, bod 35; pozri tiež bod 35 mojich návrhov z 13. decembra 2007 vo veci Komisia/Portugalsko (rozsudok Súdneho dvora z 10. apríla 2008, C-265/06, Zb. s. I-2245).

i) Identifikácia prepravcov

47. Z bodu 5.3 správy o misii č. 8042/2006 vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo požiadalo príslušné miestne orgány, aby mu poslali zoznamy prepravcov s povolením. [25] Z citovanej správy vyplýva, že na úrovni ministerstva bol k dispozícii zoznam všetkých prepravcov, ktorý sa revidoval. Zo správy tiež vyplýva, že u všetkých navštívených príslušných miestnych orgánov boli tieto zoznamy k dispozícii.

48. V bode 5.3 správy o misii č. 8042/2006 sa tiež uvádza, že údaje týkajúce sa povrchovej plochy vozidiel požadované gréckym ministerstvom rozvoja vidieka a výživy neboli k dispozícii pre každého prepravcu; v oblasti Serres tieto údaje chýbali u všetkých prepravcov, v oblasti Kilkis chýbali u tretiny prepravcov a v oblasti Messinia chýbali u oboch najväčších prepravcov hovädzieho dobytka.

49. V bode 6.3 správy o misii č. 8042/2006 sa tiež zdôrazňuje, že opatrenia navrhnuté gréckym ministerstvom rozvoja vidieka a výživy boli vykonané obmedzeným a neúplným spôsobom. Zoznamy prepravcov boli skutočne k dispozícii, avšak nie vždy boli aktuálne a nie vždy obsahovali všetky údaje, napríklad údaje týkajúce sa povrchovej plochy alebo údaje o písomnom záväzku, že prepravca sa zaväzuje plniť povinnosti uvedené v smernici 91/628.

50. Podľa môjho názoru okolnosti uvedené v bodoch 5.3 a 6.3 správy o misii č. 8042/2006 z rôznych dôvodov nepostačujú na preukázanie toho, že Helénska republika porušila svoju povinnosť zabezpečiť možnosť rýchlej identifikácie prepravcov.

51. Z vyššie uvedených okolností v prvom rade vyplýva, že zoznamy prepravcov boli k dispozícii na ministerstve pre rozvoj vidieka a potravinárstvo výživy, ako aj u každého príslušného miestneho orgánu navštíveného inšpektormi PVÚ.

52. Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenia Komisie, podľa ktorých zoznamy prepravcov neboli aktualizované, je potrebné uviesť — ako

25 — Z citovaného bodu správy tiež vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo požiadalo príslušné miestne orgány, aby mu poslali uvedené zoznamy do 20. júna 2005. Z ďalšieho znenia správy, kde sa uvádza, že tieto zoznamy boli sprístupnené, však jasne nevyplýva, či si príslušné miestne orgány splnili túto povinnosť.

uviedla grécka vláda vo svojom vyjadrení k žalobe [26] a vo svojej duplike [27] — že tieto tvrdenia sú veľmi nepresné. Komisia vychádza zo všeobecných tvrdení uvedených v bode 6.3 správy o misii č. 8042/2006, podľa ktorých napríklad zoznamy prepravcov „neboli vždy aktualizované“ a „neobsahovali všetky údaje“, bez uvedenia konkrétnych a presných informácií, aby sa špecifikovalo, v koľkých prípadoch tieto zoznamy neboli aktualizované. [28]

53. Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého zoznamy prepravcov sú neúplné, keďže neobsahujú údaje týkajúce sa povrchovej plochy, je potrebné uviesť, že ani zo smernice 91/628, ani z nariadenia č. 1/2005 nevyplýva povinnosť uvádzať takéto údaje v rámci záznamov prepravcov. Okrem toho písomný záväzok, ktorým sa osoba zodpovedná za prepravu zaväzuje dodržiavať požiadavky platnej veterinárnej právnej úpravy Spoločenstva, je potrebný v zmysle článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628 len na účely udelenia oprávnenia príslušným orgánom členského štátu Únie podniku usadenému v tretej krajine; v tomto ustanovení naopak nie je žiadna povinnosť, podľa ktorej by tento písomný záväzok musel byť pripojený k zoznamu prepravcov. Ani nariadenie č. 1/2005 neobsahuje žiadne osobitné ustanovenie, pokiaľ ide o povinnosť uviesť údaje týkajúce sa povrchovej plochy.

54. Po štvrté, keď Komisia tvrdí, že nesplnenie povinnosti uloženej právom Spoločenstva vyplýva zo správnej praxe, je povinná preukázať, že táto prax má určitý stupeň ustálenosti a všeobecnosti. [29] Komisia musí teda preukázať, že orgány členského štátu rozvinuli ustálenú a pretrvávajúcu prax, ktorá je v rozpore s právom Spoločenstva. V skúmanej veci však z predložených dôkazov nevyplýva existencia ustálenej a pretrvávajúcej praxe; dôkazy predložené Komisiou odkazujú len na zistenia z roku 2006 a nie na zistenia týkajúce sa rozsiahlejšieho časového obdobia, v ktorom sa mala rozvinúť ustálená prax.

55. Preto sa podľa môjho názoru musí zamietnuť ako nedôvodná tá časť žalobného dôvodu, týkajúca sa identifikácie prepravcov, v ktorej Komisia tvrdí, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu i)

26 — Pozri bod 8 vyjadrenia k žalobe gréckej vlády.

27 — Pozri bod 8 dupliky gréckej vlády.

28 — V tejto súvislosti upozorňujem, že Súdny dvor sa pri zisťovaní nedodržiavania povinnosti vyplývajúcej z práva Spoločenstva z hľadiska správnej praxe v určitom členskom štáte sa opiera o veľmi konkrétne údaje na určenie počtu prípadov, v ktorých boli v praxi porušené právne predpisy Spoločenstva; pozri napríklad rozsudky zo 6. októbra 2005, Komisia/Grécko, C-502/03, neuverejnený v Zbierke, bod 8, a z 29. marca 2007, Komisia/Francúzsko, C-423/05, Zb. s. I-47, bod 21.

29 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. apríla 2004, Komisia/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 42, Komisia/Írsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 28, a z 27. apríla 2006, Komisia/Nemecko, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 50, ako aj rozsudky Komisia/Belgicko, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 29, a Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 21.

smernice 91/628 a z článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005.

ii) Oprávnenia prepravcov

56. Z bodu 5.3 správy o misii č. 7273/2004 vyplýva, že v roku 2004 príslušné orgány odhalili prepravcov bez oprávnenia alebo s oprávnením, ktorého platnosť uplynula. Z bodu 6.3 tejto správy okrem toho vyplýva, že nastal veľký pokrok v zabezpečení toho, aby mali prepravcovia oprávnenia, avšak právna úprava, ktorá mala zlepšiť systém, nebola prijatá, na rozdiel od toho, čo sa pôvodne predpokladalo. Z citovaného bodu správy tiež vyplýva, že povinnosť preskúmať čas prepravy v prípade dlhej cesty bola porušená v troch zo štyroch kontrolovaných oblastiach.

57. Z bodu 5.3 správy o misii č. 8042/2006 vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo na účely zdokonalenia systému oprávnení požiadalo príslušné miestne orgány, aby písomne informovali všetkých prepravcov o skutočnosti, že sú zodpovední za predĺženie svojho oprávnenia, že sú povinní požiadať o toto predĺženie mesiac pred uplynutím lehoty a že sú povinní oznámiť každú zmenu týkajúcu sa vodičov alebo dopravných prostriedkov. V správe sa uvádza, že 49 príslušných miestnych orgánov z 54 odpovedalo, že informovali prepravcov o ich povinnostiach; aj v každej oblasti, ktorú navštívili inšpektori PVÚ, príslušné orgány zariadili, že takéto informácie boli odoslané. Z tohto bodu správy o misii ďalej vyplýva, že v oblasti Laconia boli prepravcovia, ktorých platnosť oprávnenia uplynula, vo všeobecnosti vyzvaní, aby požiadali o predĺženie svojho oprávnenia, avšak bez toho, aby sa posielali výzvy každému jednotlivému prepravcovi.

58. V bode 5.3 správy o misii č. 8042/2006 sa okrem toho uvádza, že gréckemu ministerstvu pre rozvoj vidieka a potravinárstvo nebolo oznámené žiadne porušenie týkajúce sa oprávnení prepravcov. V oblasti Laconia bolo udelené oprávnenie prepravcovi napriek tomu, že nepredložil písomný záväzok v zmysle článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628; niektorí zástupcovia príslušných miestnych orgánov tvrdili, že niekoľkí prepravcovia pochádzajúci z tretích krajín mali neplatné oprávnenia, ale že tieto oprávnenia neboli udelené gréckymi príslušnými orgánmi.

59. Z bodu 6.3 správy o misii č. 8042/2006 vyplýva, že opatrenia, navrhnuté gréckym ministerstvom pre rozvoj vidieka a potravinárstvo boli vykonané obmedzene a neúplne. Uvádza sa tam tiež, že toto ministerstvo nezabezpečilo, aby prepravcovia pochádzajúci z tretích krajín mali platné oprávnenie v zmysle článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628.

60. Vyššie uvedené skutočnosti nemôžu podľa môjho názoru potvrdiť tvrdenie Komisie, podľa ktorého si Helénska republika nesplnila povinnosti vyplývajúce z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628 vo veci oprávnení prepravcov.

61. Je pravda, že v bode 5.3 správy o misii č. 7273/2004 sa uvádza, že príslušné orgány odhalili prepravcov bez oprávnenia alebo s oprávnením, ktorého platnosť uplynula, avšak v tejto správe sa neupresňuje ani koľko prepravcov bolo kontrolovaných, v akých a koľkých oblastiach, ani koľkí spomedzi kontrolovaných prepravcov nemali oprávnenie alebo mali neplatné oprávnenie. Komisia totiž v žalobe tvrdí, že tu nešlo o „izolovaný prípad“ [30], ako uvádza grécka vláda, ale dokonca o „významný počet osobitných prípadov“ [31]; avšak neupresňuje, koľko bolo takých prípadov, v akom pomere prípadov nemali kontrolovaní prepravcovia oprávnenie alebo mali neplatné oprávnenie. Aj tvrdenia uvedené v bode 6.3 citovanej správy sú podľa môjho názoru príliš všeobecné na to, aby sa dalo preukázať tvrdenie Komisie; rovnako zo správy o misii č. 8042/2006 jasne nevyplýva, koľko prepravcov nemalo platné oprávnenie alebo mali neplatné oprávnenie. Naopak, gréckemu ministerstvu pre rozvoj vidieka a potravinárstvo nebolo oznámené žiadne porušenie týkajúce sa oprávnení prepravcov a správa o misii č. 8042/2006 uvádza len niektoré izolované prípady porušení.

30 — Pozri bod 7 vyjadrenia k žalobe.

31 — Pozri bod 43 žaloby.

62. Vyššie uvedené zistenia podľa môjho názoru nemôžu v žiadnom prípade preukázať existenciu ustálenej a všeobecnej správnej praxe, na základe ktorej mali grécke orgány porušiť povinnosti vyplývajúce z práva Spoločenstva.

63. Preto sa domnievam, že sa musí zamietnuť ako nedôvodná tá časť žalobného dôvodu, týkajúca sa oprávnení prepravcov, v ktorej Komisia tvrdí, že Helénska republika si nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodu ii) smernice 91/628.

d) Výsledok analýzy

64. Podľa môjho názoru žalobný dôvod týkajúci sa identifikácie a oprávnení prepravcov, v ktorom Komisia tvrdí, že si Helénska republika nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 časti A ods. 1 písm. a) bodov i) a ii) smernice 91/628, ako aj z článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1/2005, sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

3. O žalobnom dôvode týkajúcom sa overenia plánov prepravy

a) Tvrdenia účastníkov konania

65. Komisia vytýka Helénskej republike skutočnosť, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby príslušné orgány uskutočnili povinné kontroly plánov prepravy týkajúcich sa prepravy zvierat. Komisia tvrdí, že Helénska republika sa týmto spôsobom dopustila nesplnenia povinností, ktoré jej vyplývajú z článku 5 časti A ods. 2 písm. b), z článku 5 časti A ods. 2 písm. d) bodu i) prvej zarážky, z článku 8 prvého odseku písm. b) a d) a z článku 9 smernice 91/628. Komisia okrem toho vytýka nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 4 a z článku 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005.

66. Komisia uvádza, že inšpektori PVÚ zistili nezrovnalosti v určitých plánoch prepravy v rámci misií č. 9002/2003 (bod 5.4.2 správy o misii), č. 7273/2004 (body 5.3 a 6.4 správy o misii), ako aj č. 8042/2006 (body 5.4.2 a 6.4 správy o misii). Tieto nezrovnalosti boli zistené najmä z hľadiska nadmernej dĺžky prepravy vo väčšine kontrolovaných plánov prepravy týkajúcich sa prepravovaných zvierat, ktoré sa prepravovali z iných členských štátov a boli určené na porážku v Helénskej republike.

67. Grécka vláda tvrdí, že v roku 2003 bol pomocou obežníka zavedený vhodný systém na kontrolu informácií uvedených v plánoch prepravy. Okrem toho táto vláda tvrdí, že ak plány prepravy boli vyhotovené príslušnými orgánmi iných členských štátov, grécke orgány nemôžu overiť údaje uvedené v týchto plánoch prepravy, ani kritériá, na ktoré prihliadali tieto orgány iných členských štátov. Podľa názoru gréckej vlády môžu grécke orgány overovať len dodržiavanie týchto plánov prepravy.

68. Komisia na toto tvrdenie gréckej vlády odpovedá, že účelom kontroly plánov prepravy je zabezpečiť dodržiavanie ustanovení smernice 91/628. Podľa jej názoru sa nemôže kontrola obmedziť len na kontrolu existencie plánu prepravy alebo kontrolu údajov, ktoré sú v ňom uvedené, ale zahŕňa aj zistenie, či sa preprava zvierat deje spôsobom zlučiteľným s právnou úpravou Spoločenstva o ochrane zvierat počas prepravy. Komisia dodáva, že tento predpoklad tiež potvrdzuje článok 9 ods. 1 smernice 91/628, ktorý stanovuje opatrenia, ktoré sa musia prijať, keď sa počas prepravy zistí, že ustanovenia predmetnej smernice neboli dodržané. Komisia sa teda domnieva, že je jasné, že len kontrola údajov uvedených v plánoch prepravy nestačí na splnenie povinností vyplývajúcich zo smernice 91/628. Pokiaľ ide o tvrdenie gréckej vlády, podľa ktorého bol v roku 2003 obež-

níkom zavedený vhodný systém kontroly informácií uvedených v plánoch prepravy, Komisia tvrdí, že inšpektori PVÚ pri osobitných overovaniach zistili, že tieto kontroly boli vykonané nedostatočne.

b) O prípustnosti

69. Pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa kontroly plánov prepravy, Komisia uvádza nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 5 časti A ods. 2 písm. b), článku 5 časti A ods. 2 písm. d) bodu i) prvej zarážky, článku 8 prvého odseku písm. b) a d) a z článku 9 smernice 91/628. Komisia tiež tvrdí, že boli porušené články 5 ods. 4 a 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, ktoré sú ekvivalentom citovaných ustanovení smernice.

70. V zmysle článku 5 časti A ods. 2 písm. b) smernice 91/628 členské štáty zabezpečia, aby prepravca vypracoval pre zvieratá, ktoré majú byť predmetom obchodu medzi členskými štátmi alebo majú byť vyvážané do tretích krajín, v prípadoch, ak dĺžka trvania cesty presiahne osem hodín, plán prepravy, ktorý je priložený k zdravotnému certifikátu a sú v ňom uvedené prípadné oddychové miesta a prekladiská. Tento plán prepravy sa vypracúva v súlade so vzorom v kapitole VIII prílohy tejto smernice. Uvedená kapitola podrobne upravuje obsah plánu prepravy, ktorý musí obsahovať údaje týkajúce sa prepravcu, dopravného prostriedku, druhu a počtu zvierat, miesta odchodu a miesta určenia, trasu a odhadovanú dĺžku trvania cesty, čísla zdravotného certifikátu alebo sprievodného dokladu, pečiatku veterinárneho lekára v mieste odchodu, pečiatku príslušného orgánu v mieste výstupu, dátum a čas odchodu, dátum a čas príchodu, meno a podpis osoby zodpovednej za priebeh cesty, ako aj údaje týkajúce sa miest zastavenia alebo preloženia. Článok 5 časť A ods. 2 písm. d) bod i) prvá zarážka smernice 91/628 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby prepravca zabezpečil, aby bol originál plánu prepravy správne zostavený a vyplnený príslušnými osobami v patričnom čase.

71. Ako ekvivalentný právny predpis k ustanoveniam smernice 91/628 týkajúcim sa povinnosti prepravcu vyplniť plány prepravy Komisia uvádza článok 5 ods. 4 nariadenia č. 1/2005. Toto ustanovenie stanovuje, že pri dlhých cestách medzi členskými štátmi a tretími krajinami, pri ktorých sa prepravujú iné ako registrované domáce nepárnokopytníky a domáci hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané, sú prepravcovia a organizátori povinní dodržiavať ustanovenia o protokole o ceste, ktoré sú ustanovené v prílohe II tohto nariadenia. Z bodu 2 prílohy II nariadenia č. 1/2005 vyplýva, že plán prepravy pozostáva z týchto oddielov: plánovanie, miesto odoslania, miesto určenia, vyhlásenie prepravcu a vzor hlásenia o nezrovnalostiach. Príloha II nariadenia č. 1/2005 podrobne v osobitných oddieloch upravuje obsah jednotlivých sekcií plánu prepravy.

72. Ustanovenia smernice 91/628 teda vyžadujú od prepravcu, aby vyplnil *plán prepravy*, zatiaľ čo ustanovenia nariadenia č. 1/2005 mu

ukladajú povinnosť vypracovať *protokol o ceste. Z* porovnania medzi týmito dvoma právnymi predpismi vyplýva, že *plánu prepravy* podľa smernice 91/628 zodpovedá vo veľkej časti oddiel 1 *protokolu o ceste*, týkajúci sa plánu prepravy. Ostávajúce časti protokolu o ceste podľa nariadenia č. 1/2005 naopak obsahujú podrobnejšie informácie oproti plánu prepravy podľa smernice 91/628. Tak napríklad oddiel 2 protokolu o ceste, ktorý odkazuje na miesto odoslania, obsahuje meno a adresu držiteľa na mieste odoslania; oddiel 3 protokolu o ceste, ktorý odkazuje na miesto určenia, obsahuje údaje týkajúce sa držiteľa na mieste určenia alebo úradného veterinárneho lekára, ako aj údaje o vykonaných kontrolách; oddiel 4 obsahuje osobitné vyhlásenie prepravcu; oddiel 5 napokon obsahuje osobitný vzor hlásenia o nezrovnalostiach. Z čisto formálneho hľadiska je určite pravda, že povinnosť vyplniť plán prepravy zodpovedá povinnosti vyplniť oddiel 1 protokolu o ceste, ktorý odkazuje na plánovanie; je však potrebné prihliadať na skutočnosť, že protokol o ceste je jednotným celkom a že jednoduchým vyplnením oddielu 1 protokolu o ceste si ešte prepravca nesplní svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 4 nariadenia č. 1/2005, na ktorý odkazuje Komisia. Domnievam sa preto, že Komisia sa nemôže odvolávať na nesplnenie povinností uvedených v článku 5 ods. 4 nariadenia č. 1/2005 v rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa kontrol plánov prepravy.

73. V rámci tohto žalobného dôvodu Komisia odkazuje tiež na článok 8 prvý odsek písm. b) a d) smernice 91/628. V zmysle tohto ustanovenia členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány preverili, či boli dodržané požiadavky tejto smernice, a to tak, že vykonajú nediskriminačné inšpekcie dopravných prostriedkov a zvierat prichádzajúcich do miesta určenia [písm. b)], ako aj náležitostí sprievodných dokladov [písm. d)]. Ekvivalentom tohto článku by podľa názoru Komisie mal byť článok 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, podľa ktorého príslušný orgán v ktorejkoľvek etape dlhej cesty vykoná zodpovedajúce náhodné alebo cielené kontroly s cieľom overiť, či sú nahlásené časy cesty pravdivé a či je cesta v súlade s týmto nariadením a najmä či dĺžka trvania cesty a čas odpočinku zodpovedá obmedzeniam ustanoveným v prílohe I kapitole V tohto nariadenia.

74. Odkazujúc na povinnosti kontroly je možné uviesť, že povinnosť vyplývajúca z článku 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 nezodpovedá v celom rozsahu povinnosti uvedenej v článku 8 prvom odseku písm. b) a d) smernice 91/628. Zatiaľ čo povinnosti vyplývajúce zo smernice 91/628 sa týkajú kontroly dopravných prostriedkov a zvierat, ako aj všeobecne kontroly náležitostí sprievodných dokladov, povinnosti uvedené v nariadení č. 1/2005 sa týkajú kontroly času cesty a času odpočinku, ako aj všeobecne, či je cesta v súlade s týmto nariadením. Okrem toho povinnosť kontroly podľa článku 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 sa vzťahuje výslovne na kontroly v prípade dlhej cesty, zatiaľ čo článok 8 prvý odsek smernice 91/628 sa neobmedzuje len na kontroly ciest tohto druhu. Ďalší rozdiel medzi týmito dvoma ustanoveniami je v tom, že na základe článku 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 príslušný

orgán vykoná zodpovedajúce náhodné alebo cielené kontroly v *ktorejkoľvek etape* dlhej cesty, zatiaľ čo článok 8 prvý odsek písm. b) smernice 91/628 odkazuje výlučne na kontroly dopravných prostriedkov a zvierat *prichádzajúcich do miesta určenia.* [32] Preto sa domnievam, že odkaz Komisie na článok 15 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 je neprípustný.

c) Právne posúdenie

75. Článok 9 smernice 91/628 uvádza, ako sa má postupovať, pokiaľ sa zistí, že ustanovenia tejto smernice neboli splnené. Toto ustanovenie vo svojom prvom odseku uvádza, že ak sa počas prepravy zistí, že sa neplnia alebo nesplnili ustanovenia tejto smernice, kompetentný orgán v mieste, kde také zistenie bolo urobené, požiada osobu zodpovednú za dopravný prostriedok, aby prijala všetky opatrenia, ktoré kompetentný orgán pokladá za potrebné na zabezpečenie blaha zvierat, ktorých sa to týka. V závislosti od okolností každého prípadu, môžu takéto opatrenia zahrnovať: a) dohodu, aby sa cesta ukončila alebo aby sa zvieratá vrátili do miesta odchodu, pokiaľ je to možné, najkratšou cestou, za predpokladu, že tento postup im nespôsobí zbytočné utrpenie; b) dohodu, aby sa zvieratám poskytlo vhodné ustajnenie s patričnou starostlivosťou, pokiaľ sa problém nevyrieši; c) dohodu o humánnom zabití týchto zvierat. [33] Ostatné odseky článku 9 smernice 91/628 obsahujú ustanovenia o tom, aké dôsledky nastanú, pokiaľ osoba zodpovedná za prepravu nedodrží pokyny príslušného orgánu, ako aj ustanovenia týkajúce sa postupu pred vnútroštátnymi orgánmi. Pokiaľ ide o túto povinnosť, Komisia neodkazuje na žiadne ustanovenie nariadenia č. 1/2005.

76. Na podporu žalobného dôvodu týkajúceho sa overenia plánov prepravy Komisia predovšetkým odkazuje na bod 5.4.2 správy o misii č. 9002/2003, z ktorého vyplýva, že dokumentácia, ktorá sprevádzala zvieratá v priebehu prepravy v rámci Helénskej republiky neobsahovala údaje o okamihu odchodu. Z citovaného bodu tiež vyplýva, že inšpektori PVÚ zistili aj nezrovnalosti v týchto dokumentoch, ktoré už boli preskúmané príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Kópie zdravotných certifikátov, ktoré sprevádzali zvieratá pochádzajúce zo Španielska, Fran-

32 — Je pravda, že článok 8 prvý odsek písm. a) smernice 91/628 stanovuje povinnosť kontroly dopravných prostriedkov a zvierat *počas prepravy po ceste,* Komisia však odkazuje v rámci tohto žalobného dôvodu výlučne na článok 8 prvý odsek písm. b) a d) citovanej smernice. Pozri bod 49 žaloby Komisie.

33 — Článok 9 ods. 1 smernice 91/628 okrem toho stanovuje, že miesto určenia a využitie jatočných trupov týchto zvierat sa bude riadiť ustanoveniami smernice 64/433/EHS [Smernica Rady z 26. júna 1964 o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú obchod s čerstvým mäsom v rámci spoločenstva (Ú. v. ES 1964, 121, s. 2012; Mim. vyd. 03/001, s. 34)]. Ten istý článok 9 ods. 1 tiež v treťom pododseku stanovuje, že každé opatrenie prijaté podľa druhého pododseku príslušný orgán oznámi prostredníctvom siete Animo v súlade s postupmi, vrátane finančných postupov, ktoré sa majú zaviesť v súlade s postupom stanoveným v článku 17 tejto smernice 91/628.

cúzska a Holandska a určené na porážku v Helénskej republike, boli totiž nepresné a neobsahovali mnohé dôležité informácie. Čas trvania cesty uvedený vo väčšine plánov prepravy bol nelogický a nemožný. Oddych v priebehu cesty (medzi zastávkou na juhu Talianska a miestom určenia v Helénskej republike) nebol zaznamenaný v pláne prepravy.

77. Komisia tiež odkazuje na bod 5.4 správy o misii č. 7273/2004 [34], z ktorého vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo požiadalo príslušné orgány určitých oblastí, aby predložili plán kontroly na rok 2003; tento plán predložilo len 6 z 54 oblastí, a teda 11,1 % oblastí. Z tohto bodu okrem toho vyplýva, že v oblasti Fthiotida v druhom štvrťroku roku 2003 bolo kontrolovaných 92 % nákladov v mieste určenia, pričom v treťom štvrťroku toho istého roku to bolo 83 %. V oblasti Karditsa boli vykonané kontroly na mieste odchodu, pričom v oblasti Larissa sa vykonávalo každý štvrťrok tri až päť neohlásených kontrol v bitúnkoch, avšak neboli zahrnuté do kontrol dlhých ciest. V oblasti Trikala boli vykonané kontroly v okamihu vykladania po dlhej ceste. Okrem toho z citovanej správy vyplýva, že v roku 2003 skontrolovali vnútroštátne orgány 6 808 vozidiel, pričom zistili 3 porušenia a 24 nezrovnalostí týkajúcich sa sprievodných dokladov. V priebehu misie inšpektori PVÚ zistili mnohé ďalšie nezrovnalosti, ktoré unikli príslušným vnútroštátnym orgánom. [35]

78. V bode 6.4 správy o misii č. 7273/2004 sa naopak poukazuje na skutočnosť, že väčšina oblastí nepredložila plán kontroly a že v navštívených oblastiach boli nejasnosti o spôsoboch a vo všeobecnosti, o potrebe vykonať kontroly plánov prepravy. [36]

79. Komisia tiež odkazuje na body 5.4.2 a 6.4 správy o misii č. 8042/2006. Z bodu 5.4.2 tejto správy vyplýva, že v oblasti Kilkis príslušné vnútroštátne orgány spresnili, že nevykonali žiadnu kontrolu plánov prepravy. V oblastiach Messinia, Laconia, Tesprotia a Ilia príslušné vnútroštátne orgány na účely kontroly nezistili plány prepravy, ktoré by uvádzali nadmerne dlhý čas prepravy alebo ktorý by obsahoval nezrovnalosti. V oblasti Tesprotia príslušné miestne orgány zadržali pôvodné plány prepravy a nevrátili ich prepravcom, ktorí ich mali doručiť príslušným orgánom

34 — Komisia v žalobe neodkazuje výslovne na tento bod správy o misii č. 7273/2004, ale uvádzam jeho obsah, pretože je relevantný v rámci tohto žalobného dôvodu.

35 — Napríklad skutočnosť, že v oblasti Larissa početné plány prepravy uvádzali nadmerný čas prepravy, alebo skutočnosť, že v oblasti Fthiotida plány prepravy neuvádzali mnohé relevantné údaje.

36 — Komisia tiež odkazuje na bod 5.3 správy o misii č. 7273/2004, z ktorého by malo vyplývať, že len v jednej zo štyroch skúmaných oblastí bola vykonaná kontrola plánov prepravy, a to v oblasti Fthiotida. Z tohto bodu správy však nevyplýva, čo uvádza Komisia, ale, že v oblasti Fthiotida boli zistené prísažné vyhlásenia prepravcov s odkazom na ich zvyčajnú trasu; z uvedeného bodu však nevyplýva, že toto bola jediná oblasť, v ktorej sa uskutočnila kontrola plánov prepravy.

miesta pôvodu. V meste Patras príslušné vnútroštátne orgány kontrolovali plány prepravy len po prístav, ale nie zvyšnú časť cesty až do miesta určenia; príslušné vnútroštátne orgány teda nezistili, že dĺžka plavby v mnohých prípadoch prepravy určenej na ostrovy Lesbos a Chio presahovala povolenú dĺžku. V bode 6.4 správy o misii č. 8042/2006 sa okrem toho tvrdí, že príslušné miestne orgány, ktoré vypracovali plán kontroly plánov prepravy nedosiahli stanovené ciele, keďže sa opierali vo všeobecnosti o kontroly vykonávané v bitúnkoch, niekedy však vykonávajúc kontroly, ktoré neboli osobitne užitočné.

80. Z ustanovení, na ktoré poukazuje Komisia v rámci tohto dôvodu, vyplýva, že uvádza nesplnenie piatich rôznych povinností Helénskej republiky:

— povinnosť zabezpečiť, aby prepravcovia mali plán prepravy [článok 5 časť A ods. 2 písm. b) smernice 91/628],

— povinnosť zabezpečiť, aby plány prepravy prepravcov boli správne zostavené a vyplnené [článok 5 časť A ods. 2 písm. d) bod i) prvá zarážka smernice 91/628],

— povinnosť kontrolovať dopravné prostriedky a zvieratá prichádzajúce do miesta určenia [článok 8 prvý odsek písm. b) smernice 91/628],

— povinnosť kontrolovať údaje uvedené v sprievodných dokladoch [článok 8 prvý odsek písm. d) smernice 91/628],

— povinnosť prijať opatrenia v prípade nezrovnalostí (článok 9 smernice 91/628).

81. Z dôkazov predložených Komisiou nie je podľa môjho názoru možné dospieť k záveru, že Helénska republika si nesplnila svojej povinnosti zabezpečiť, aby mali prepravcovia plán prepravy [článok 5 časť A ods. 2 písm. b) smernice 91/628]. Neexistuje žiadna správa o misii, z ktorej by vyplývalo, že prepravcovia *nemali* plány prepravy. Preto sa podľa môjho názoru musí zamietnuť ako nedôvodná tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia vytýka nesplnenie povinnosti uvedenej v článku 5 časť A ods. 2 písm. b) smernice 91/628.

82. Povinnosť zabezpečiť, aby boli plány prepravy prepravcov správne zostavené a vyplnené [článok 5 časť A ods. 2 písm. d)

bod i) prvá zarážka smernice 91/628] vyjadruje potrebu, aby plány prepravy obsahovali všetky potrebné údaje a aby boli tieto údaje správne a primerané (napríklad sa vyžaduje, aby čas prepravy nebol príliš dlhý). Pokiaľ ide o nesplnenie tejto povinnosti, hoci Komisia predložila dôkazy, z ktorých vyplýva, že z plánov prepravy vyplývali mnohé nezrovnalosti, podľa môjho názoru však tieto ustanovenia nie sú dostatočne presné, aby preukázali ustálené a všeobecné porušovanie povinností gréckych orgánov. Takto napríklad inšpektori PVÚ zistili, že „v mnohých dokumentoch" boli nezrovnalosti, že čas prepravy „vo väčšine plánov prepravy" bol nelogický a nepravdepodobný a že v „početných prípadoch prepravy" bol čas prepravy dlhší, ako je povolené. Je nepochybné, že v Helénskej republike sa zistili mnohé nezrovnalosti, pokiaľ ide o plány prepravy, ale z dôkazov predložených Komisiou nevyplýva, aký percentuálny pomer predstavujú tieto nezrovnalosti vo vzťahu ku kontrolovaným prípadom. Komisia podľa mňa nepredložila dostatočne presné dôkazy na to, aby sa preukázalo nesplnenie povinnosti zabezpečiť primeranosť plánov prepravy. Preto je podľa môjho názoru potrebné zamietnuť ako nedôvodnú tú časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia uvádza nesplnenie povinnosti podľa článku 5 časti A ods. 2 písm. d) bodu i) prvej zarážky smernice 91/628.

83. Pokiaľ ide o povinnosť kontrolovať dopravné prostriedky a zvieratá prichádzajúce do miesta určenia [článok 8 prvý odsek písm. b) smernice 91/628], Komisia podľa môjho názoru neposkytla žiadny dôkaz. V uvedených správach nie je žiadna časť, v ktorej by sa výslovne uvádzalo, že dopravné prostriedky neboli kontrolované v *mieste určenia.* Naopak, z predložených dôkazov vyplýva údaj [37], podľa ktorého v oblasti Fthiotida v druhom a treťom štvrťroku roku 2003 bolo kontrolovaných 92 % a 83 nákladov v mieste určenia. Musí sa teda zamietnuť ako nedôvodná tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia uvádza nesplnenie článku 8 prvého odseku písm. b) smernice 91/628.

84. Aj tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia uvádza nesplnenie povinnosti kontrolovať údaje uvedené v sprievodných dokladoch [článok 8 prvý odsek písm. d) smernica 91/628] je podľa môjho názoru nedôvodná. Hoci príslušné vnútroštátne orgány v určitých oblastiach nepredložili v roku 2003 žiadny plán kontrol, z bodu 5.4 správy o misii č. 7273/2004 vyplýva, že v oblastiach navštívených inšpektormi PVÚ sa tieto kontroly aj tak vykonali. Je pravdou, že príslušné vnútroštátne orgány v mnohých prípadoch nezaznamenali existujúce nezrovnalosti, vykonali však kontroly: pokiaľ ide o rok 2003, napríklad jasne vyplýva údaj, podľa ktorého bolo vykonaných 6 808 kontrol. Domnievam sa preto, že sa musí ako nedôvodná zamietnuť tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia uvádza nesplnenie článku 8 prvého odseku písm. d) smernice 91/628.

37 — Pozri bod 77 týchto návrhov.

85. Pokiaľ ide o povinnosť prijať opatrenia v prípade nezrovnalostí (článok 9 smernice 91/628), domnievam sa, že Komisia nepredložila v súvislosti s touto časťou žalobného dôvodu žiadny dôkaz. Konštatovanie nesplnenia povinnosti podľa uvedeného článku by si vyžadovalo dôkaz skutočnosti, že príslušné grécke orgány sa nezachovali pri zisťovaní porušení primerane. Komisia však nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by preukázal, v koľkých prípadoch a v akých oblastiach príslušné vnútroštátne orgány zistili porušenia bez toho, aby prijali primerané opatrenia. Domnievam sa preto, že sa musí zamietnuť ako nedôvodná tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia uvádza nesplnenie článku 9 smernice 91/628.

d) Výsledok analýzy

86. Domnievam sa, že sa musí ako nedôvodný zamietnuť žalobný dôvod, týkajúci sa overenia plánov prepravy, v ktorom Komisia uvádza nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 5 časti A ods. 2 písm. b), článku 5 časti A ods. 2 písm. d) bodu i) prvej zarážky, článku 8 prvého odseku písm. b) a d), ako aj z článku 9 smernice 91/628.

4. O žalobnom dôvode týkajúcom sa neexistencie oddychových miest v prístavoch

a) Tvrdenia účastníkov konania

87. Komisia vytýka Helénskej republike skutočnosť, že z misií č. 9211/2003 (bod 5.2.2 správy o misii) a č. 8042/2006 (bod 5.4.2 správy o misii) vyplýva, že v prístavoch pre trajekty alebo v ich bezprostrednej blízkosti neurčila oddychové miesta, na ktorých zvieratá môžu odpočívať 12 hodín po vyložení lode, ak dĺžka prepravy po mori prekračuje 29 hodín. V tejto súvislosti Komisia v odôvodnení žaloby uvádza nesplnenie povinnosti podľa bodu 48 ods. 7 písm. b) [38] kapitoly VII prílohy smernice 91/628 alebo nesplnenie povinnosti podľa bodu 1.7 písm. b) kapitoly V prílohy I nariadenia č. 1/2005. V žalobnom návrhu však navrhuje len určenie nedodržania povinnosti podľa bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

88. Pokiaľ ide o jeden prístav (Igoumenitsa), Komisia konštatuje, že existujú miesta, ktoré by mohli byť využité ako oddychové miesta, ale nie je to možné, pretože príslušné orgány nepovolili ich použitie na tento účel. Komisia tvrdí, že grécka vláda určite vo svojej odpovedi na odôvodnené stanovisko uviedla, že prijala

38 — V súvislosti so správnym citovaním bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628 pozri poznámku pod čiarou 5 týchto návrhov.

opatrenia potrebné na zabezpečenie oddychových miest v tomto prístave; podľa jej názoru však táto vláda nepredložila žiadne dôkazy na podporu tohto tvrdenia.

89. Grécke vláda tvrdí, že Komisia neuviedla žiadny konkrétny príklad, v ktorom preprava po mori medzi dvoma prístavmi Spoločenstva môže prekročiť 29 hodín. Tvrdí, že bod 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628 nezaväzuje členské štáty zabezpečiť existenciu oddychových miest v prístavoch; podľa jej názoru toto ustanovenie ukladá prepravcom povinnosť určiť v rámci svojich plánov prepravy — ktoré zahŕňajú aj prepravu po mori — zastávky na vhodných oddychových miestach. Grécka vláda okrem toho zdôrazňuje, že v praxi žiadna preprava medzi akýmkoľvek gréckym prístavom pre trajekty a iným prístavom pre trajekty v rámci Spoločenstva neprekročí 29 hodín. Grécka vláda v tejto súvislosti uvádza, že dĺžka prepravy medzi talianskym prístavom Bari a gréckym prístavom Igoumenitsa, ktorý je hlavným tranzitným gréckym prístavom, neprekročí 10 až 11 hodín, pričom dĺžka prepravy medzi prístavom Bari a prístavom Patras neprekročí 15 hodín.

90. Komisia vo svojej replike spochybňuje tvrdenia gréckej vlády. Uvádza, že z doslovného znenia bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628 jasne vyplýva, že členské štáty sú povinné zabezpečiť oddychové miesta v prístavoch alebo ich bezprostrednej blízkosti. Komisia sa okrem toho domnieva, že nie je správne tvrdenie gréckej vlády, podľa ktorého žiadna preprava medzi akýmkoľvek gréckym prístavom pre trajekty a iným prístavom pre trajekty v rámci Spoločenstva neprekračuje 29 hodín.

b) O prípustnosti

91. Pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa neexistencie oddychových miest, Komisia uvádza nesplnenie povinnosti podľa bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628, alebo porušenie povinnosti podľa bodu 1.7 písm. b) kapitoly V prílohy I nariadenia č. 1/2005. Musím však uviesť, že Komisia uvádza nesplnenie povinností uvedených v citovaných ustanoveniach uvedených dvoch právnych predpisov len v rámci odôvodnenia žaloby, pričom vo vlastnom návrhu žaloby uvádza len nesplnenie povinnosti uvedenej v bode 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628 a nie aj nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z bodu 1.7 písm. b) kapitoly V prílohy I nariadenia č. 1/2005.

92. Bod 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628 stanovuje, že v prípade prepravy po mori pravidelným a priamym spojom medzi dvomi zemepisnými bodmi Spoločenstva, na vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat, musia zvieratá odpočívať počas 12 hodín po vyložení

v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti, ibaže je dĺžka trvania po mori taká, že plavbu je možné zahrnúť do všeobecnej schémy bodov 2 až 4 tejto prílohy.

93. Bod 1.7 písm. b) kapitoly V prílohy I nariadenia č. 1/2005 stanovuje, že v prípade lodnej prepravy pravidelným a priamym spojom medzi dvoma zemepisnými bodmi Spoločenstva, vo vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat, zvieratá musia odpočívať po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti 12 hodín, ibaže je dĺžka trvania cesty po mori taká, že cesta môže byť zahrnutá do všeobecnej schémy bodov 1.2. až 1.4.tejto kapitoly prílohy I.

94. Z porovnania týchto dvoch ustanovení vyplýva, že upravujú rovnakú povinnosť odpočinku zvierat v dĺžke 12 hodín v prípade prepravy po mori pravidelným a priamym spojom, vo vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat. [39] Preto odkaz Komisie na bod 1.7 písm. b) kapitoly V prílohy I nariadenia č. 1/2005 by mohol byť v zásade prípustný. Komisia však vo vlastnom návrhu žaloby nenavrhuje určiť nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z tohto bodu prílohy nariadenia č. 1/2005. Komisia okrem toho na pojednávaní objasnila, že ustanovenia smernice 91/628 stačia na účely určenia nesplnenia povinností v predmetnej veci a že odkazuje na ustanovenia nariadenia č. 1/2005 len preto, aby preukázala, že nesplnenie povinností Helénskej republiky má trvalý charakter. Preto mám v úmysle v rámci tohto žalobného dôvodu preskúmať len to, či si Helénska republika nesplnila povinnosti uložené v bode 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

c) Právne posúdenie

95. V rámci analýzy dôvodu týkajúceho sa neexistencie oddychových miest v prístavoch je predovšetkým potrebné objasniť, aké povinnosti vyplývajú členskému štátu z bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

96. Predovšetkým, hoci sa v tomto ustanovení výslovne neuvádza, že členské štáty sú povinné zabezpečiť oddychové miesta pre zvieratá v prístavoch, táto povinnosť podľa môjho názoru vyplýva z požiadavky, aby zvieratá odpočívali 12 hodín po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti. Domnievam sa, že nie je možné súhlasiť s tvrdením gréckej vlády, podľa ktorej z citovaných ustanovení vyplýva len povinnosť pre prepravcov, aby upravili v rámci svojho plánu prepravy — ktorý zahŕňa aj prepravu po mori — zastávky na vhodných

39 — Poznámka pod čiarou nemá z hľadiska slovenského prekladu týchto návrhov význam.

oddychových miestach. Ak čas prepravy nie je možné zahrnúť do časov uvedených v bodoch 2 a 4 kapitoly VII prílohy smernice 91/628 [40], zvieratá musia počas cesty odpočívať v prístavoch a nie inde.

97. Po druhé chcem len zdôrazniť nesprávnosť predpokladu Komisie, podľa ktorého sú oddychové miesta potrebné, pokiaľ preprava prekročí 29 hodín. Z bodov 2, 3 a 4 kapitoly VII prílohy smernice 91/628 vyplýva, že maximálna povolená dĺžka trvania prepravy je rozdielna a závisí na zariadení vozidla použitého na prepravu zvierat, ako aj na druhu prepravovaných zvierat. [41] Dĺžka trvania cesty pre domácich nepárnokopytníkov a hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané nemôže v zásade prekročiť *osem hodín.* [42] Táto maximálna dĺžka trvania cesty sa môže predĺžiť, ak vozidlo, s ktorým sa uskutočňuje preprava, zodpovedá určitým požiadavkám, ako napríklad existencii dostatku podstielky na podlahe vozidla, dostatočnému množstvu krmiva a vody, vetraniu, ako aj posuvným panelom na vytvorenie osobitných oddelení. [43] Ak vozidlá spĺňajú tieto požiadavky, maximálna dĺžka trvania cesty pre neodstavené zvieratá je *deväť hodín*, a potom si musia odpočinúť aspoň hodinu, môžu teda pokračovať v ceste *ďalších deväť hodín*. Maximálna dĺžka trvania cesty ošípaných a domácich nepárnokopytníkov je *24 hodín.* [44] Všetky ostatné druhy zvierat sa môžu prepravovať *14 hodín*, a potom musia mať prestávku na odpočinok 1 hodinu, počas ktorej sa im podajú tekutiny a v prípade potreby sa aj nakŕmia, a potom sa môžu prepravovať *ďalších 14 hodín.* [45]

98. Z údajov uvedených v bode 97 týchto návrhov je zrejmé, že v mnohých prípadoch musia zvieratá odpočívať aj vtedy, keď je preprava po mori kratšia, a že aj v takých prípadoch je potrebné zabezpečiť oddychové miesta v prístavoch. [46] Aj preto nie je možné súhlasiť s tvrdením gréckej vlády, podľa ktorého oddychové miesta nie sú potrebné, lebo preprava medzi akýmkoľvek gréckym prístavom pre trajekty a iným prístavom pre trajekty v rámci Spoločenstva nemôže prekročiť 29 hodín.

99. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že Komisia pri tvrdení, že je potrebné zabezpečiť

40 — V tejto súvislosti pozri podrobnejšie bod 97 týchto návrhov.

41 — V právnej vede v súvislosti s maximálnou dĺžkou trvania prepravy zvierat RADFORD, M.: Animal passions, animal welfare and European policy making. In: CRAIG, P., HARLOW, C. (ed.): *Lawmaking in the European Union*. Kluwer Law International, London, 1998, s. 424, zdôrazňuje, že stanoviská, ktoré k tejto otázke zaujali štáty v čase prijatia smernice 91/628 boli veľmi rozdielne.

42 — Pozri bod 2 kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

43 — Pokiaľ ide o presné ustanovenia upravujúce ďalšie podmienky, ktoré musia vozidlá spĺňať, pozri bod 3 kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

44 — Pozri bod 4 písm. b) a c) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

45 — Pozri bod 4 písm. d) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

46 — V praxi sa musí prihliadať aj na skutočnosť, že niekedy je ťažké zabezpečiť odpočinok práve vtedy, keď má uplynúť maximálna dĺžka prepravy povolená pre jednotlivé druhy zvierat; ak napríklad preprava ošípaných po mori trvá 23 hodín a vyloženie trvá pol hodiny, musí sa zabezpečiť odpočinok zvierat v bezprostrednej blízkosti prístavu. Okrem toho sa musí prihliadať na skutočnosť, že ako rozhodol Súdny dvor v rozsudku z 23. novembra 2006, ZVK, C-300/05, Zb. s. I-11169, preprava zahŕňa naloženie a vyloženie zvierat; takto sa celkový čas prepravy ešte predĺži.

oddychové miesta v prístavoch alebo v ich bezprostrednej blízkosti, pokiaľ dĺžka trvania prepravy prekročí 29 hodín, zjavne prihliada na dĺžku trvania prepravy všetkých ostatných jednotlivo neuvedených druhov zvierat a nie na osobitné ustanovenia, ktoré sa týkajú dĺžky prepravy neodstavených zvierat, alebo ošípaných a domácich nepárnokopytníkov; v tejto súvislosti počíta maximálnu dĺžku trvania prepravy podľa vzorca „14 + 1 + 14“ (14 hodín prepravy + 1 hodina odpočinku + 14 hodín prepravy). Tento výpočet je však nesprávny, ako vyplýva z rozsudku Súdneho dvora vo veci Interboves. [47] Súdny dvor pri tejto príležitosti vyhlásil, že v praxi nie je absolútne možné dodržanie takejto hodinovej prestávky na odpočinok na mori, keďže by sa musel splniť predpoklad, že plavidlo po 14 hodinách na mori aspoň na hodinu pristane v prístave pred tým, ako odpláva na ďalších 14 hodín. [48] Preto ustanovil, že v takom prípade je maximálna dĺžka prepravy po mori *28 hodín.* [49]

100. V tejto veci Komisia na podporu žalobného dôvodu týkajúceho sa neexistencie oddychových miest poukazuje na bod 5.2.2 správy o misii č. 9211/2003 a na bod 5.4.2 správy o misii č. 8042/2006.

101. Z bodu 5.2.2 správy o misii č. 9211/2003 vyplýva, že v gréckych prístavoch pre trajekty nie sú oddychové miesta pre zvieratá. Príslušné vnútroštátne orgány sa snažili odôvodniť túto okolnosť skutočnosťou, že cesta po mori môže byť zahrnutá do celkového povoleného času, inšpektori PVÚ však uviedli, že to nie je vždy možné. V mnohých prípadoch prepravy zvierat z juhu Talianska do Helénskej republiky trvala preprava po mori dlhšie, ako je maximálna povolená dĺžka prepravy, a tak mali mať zvieratá možnosť využiť oddychové miesta.

102. V bode 5.4.2 správy o misii č. 8042/2006 sa osobitne uvádza, že v prístavoch Patras a Pireo alebo v ich bezprostrednej blízkosti nie sú oddychové miesta pre zvieratá. V blízkosti prístavu Igoumenitsa skutočne existuje miesto, ktoré by sa mohlo použiť ako zastávka pre prepravované zvieratá, príslušné orgány však nepovolili jeho použitie na tento účel.

103. Z uvedených správ o misiách vyplýva, že Helénska republika nezabezpečila v žiadnom zo svojich prístavov oddychové miesta pre zvieratá, a podľa môjho názoru je teda žalobný dôvod týkajúci sa neexistencie oddychových miest dôvodný.

47 — Rozsudok Interboves, už citovaný v poznámke pod čiarou 5.

48 — Pozri rozsudok Interboves, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 30. Pozri tiež bod 33 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi 13. marca 2008 vo veci Interboves, z ktorého vyplýva, že počas prepravy po mori nemá hodinová prestávka na odpočinok žiadny zmysel.

49 — Pozri rozsudok Interboves, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 32.

d) Výsledok analýzy

104. Podľa môjho názoru si Helénska republika tým, že opomenula prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie oddychových miest pre zvieratá v prístavoch alebo v ich bezprostrednej blízkosti po vykládke z plavidiel, nesplnila povinnosť, ktorá jej vyplýva z bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy smernice 91/628.

5. O žalobnom dôvode týkajúcom sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat

a) Tvrdenia účastníkov konania

105. Komisia tvrdí, že zo správ o misii č. 9211/2003 (bodu 5.2.1), č. 7273/2004 (bodu 5.5) a č. 8042/2006 (bodu 5.5) vyplýva, že Helénska republika neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie kontroly dopravných prostriedkov a zvierat tak, aby sa predišlo protiprávnym formám cestnej prepravy zvierat. V súvislosti s týmto dôvodom Komisia tvrdí, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 smernice 91/628 a článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005.

106. Komisia najmä uvádza, že v určitých gréckych oblastiach — Achája, Kilkis a Serres — nebolo ustanovené vykonanie žiadnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat, buď pre nedostatok zamestnancov, alebo preto, že takáto kontrola sa vykonáva už v gréckych prístavoch. Komisia uvádza, že pilotný projekt, na základe ktorého sa ustanovili dodatočné kontroly, neobsahoval všetky regióny: nebola tam zahrnutá napríklad Thessalia, v súvislosti s ktorou boli zistené nezrovnalosti v rámci misie č. 9211/2003.

107. Grécka vláda tvrdí, že článok 8 smernice 91/628 a článok 27 nariadenia č. 1/2005 sa musia vykladať v tom zmysle, že pokiaľ nastane porušenie týchto ustanovení, je potrebné preukázať úplnú neexistenciu kontroly týkajúcej sa ochrany zvierat počas prepravy a že príslušné orgány sú povinné stanoviť spôsoby a miesto vykonania samotnej kontroly. Článok 8 smernice 91/628 totiž upravuje rôzne formy kontroly a nielen cestné kontroly, na ktoré odkazuje Komisia. Táto vláda sa domnieva, že vykonanie pilotného projektu, v rámci ktorého sa uskutočnili kontroly v určitých oblastiach zmiešanými jednotkami, ako aj ukladanie sankcií prepravcom a začatie rôznych konaní vzájomnej pomoci s určitými členskými štátmi preukazujú, že grécke orgány vykonávajú kontroly, ktoré vyžadujú ustanovenia

Spoločenstva. Ako dôkaz uvedeného priložila grécka vláda k vyjadreniu k žalobe niekoľko dokumentov, ktoré preukazujú uplatňovanie sankcií, ako aj začatie konaní vzájomnej pomoci. [50]

108. Komisia na toto tvrdenie odpovedá, že na to, aby bola kontrola dopravných prostriedkov a zvierat v súlade s ustanoveniami Spoločenstva, musí byť primeraná, dostatočná a účinná. Podľa Komisie kontroly plánov prepravy, vykonané gréckymi orgánmi, neboli účinné a primerané tak, aby predišli protiprávnym formám cestnej prepravy zvierat.

b) O prípustnosti

109. Pokiaľ ide o dôvod, týkajúci sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat, Komisia tvrdí, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 smernice 91/628 a článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005.

110. Článok 8 smernice 91/628 stanovuje v prvom odseku, že členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány preverili, či boli dodržané požiadavky tejto smernice [51], a to tak, že vykonajú nediskriminačné inšpekcie: a) dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste; b) dopravných prostriedkov a zvierat prichádzajúcich do miesta určenia; c) dopravných prostriedkov a zvierat na trhoch, v miestach odchodu, v oddychových miestach a prekladiskách; d) náležitostí sprievodných dokladov. Vo svojom druhom odseku tohto článku spresňuje, že také inšpekcie sa musia vykonávať na primeranej vzorke zvierat a vo svojom treťom odseku, že príslušný orgán je povinný predložiť Komisii každoročne správu o vykonaných inšpekciách. Štvrtý odsek stanovuje, že kontroly sa môžu vykonať aj počas prepravy zvierat, pričom z piateho odseku vyplýva, že tento článok neovplyvní kontroly vykonávané orgánmi zodpovednými za všeobecné uplatňovanie právnych predpisov v členskom štáte.

111. Článok 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, ktorý predstavuje podľa Komisie ekvivalent článku 8 smernice 91/628, vo svojej prvej vete stanovuje, že príslušný orgán vykonaním nediskriminačných kontrol zvierat, dopravných prostriedkov a sprievodných dokladov skontroluje, či sú splnené požiadavky tohto nariadenia. Ten istý článok 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 ďalej v druhej vete stano-

50 — Ide o tieto rozhodnutia o uplatňovaní sankcií: č. 1537 zo 17. marca 2006; č. 2324 z 19. apríla 2007; č. 5505 z 24. septembra 2007; č. 1556 z 23. augusta 2006; č. 16 z 8. januára 2007, a č. 2961 z 2. októbra 2006. Dokumenty, ktoré preukazujú začatie konaní vzájomnej spolupráce s inými členskými štátmi, sú tieto: č. 308252 z 25. septembra 2006; č. 308313 zo 14. novembra 2006; č. 261133 zo 7. marca 2007; č. 304840 z 12. júna 2007; č. 304908 z 24. júla 2007, a č. 304856 z 25. júna 2007.

51 — Tento článok okrem toho stanovuje, že príslušné orgány vykonávajú tieto kontroly v súlade so zásadami a pravidlami kontroly ustanovenými v smernici 90/425/EHS [Smernica Rady z 26. júna 1990 týkajúca sa veterinárnych a zootechnických kontrol uplatňovaných v obchode vnútri spoločenstva s určitými živými zvieratami a výrobkami s ohľadom na vytvorenie vnútorného trhu (Ú. v. ES L 224, s. 29; Mim. vyd. 03/010, s. 138)].

vuje, že uvedené kontroly sa musia vykonať na primeranej vzorke zvierat každoročne prepravených v rámci každého členského štátu, pričom tretia veta stanovuje, že počet kontrol sa zvýši v prípade, ak sa zistí, že boli zanedbané ustanovenia tohto nariadenia. [52]

112. Z porovnania týchto dvoch ustanovení vyplýva, že článok 8 prvý odsek smernice 91/628 podrobne stanovuje, kde sa majú vykonať nediskriminačné inšpekcie dopravných prostriedkov a zvierat: počas prepravy po ceste, v miestach určenia, na trhoch, v miestach odchodu, ako aj oddychových miestach a prekladiskách; okrem toho ustanovuje, že príslušné orgány musia kontrolovať náležitosti sprievodných dokladov. Prvá veta článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 naopak obsahuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého musí príslušný orgán vykonať nediskriminačné kontroly zvierat, dopravných prostriedkov a sprievodných dokladov. V skutočnosti by sa možno dalo uviesť, že rozdiely v znení týchto dvoch dotknutých ustanovení nie sú také, aby menili obsah povinností príslušných orgánov a že na základe oboch citovaných právnych predpisov majú príslušné orgány povinnosť vykonať nediskriminačné inšpekcie zvierat, dopravných prostriedkov a sprievodných dokladov. Musím však zdôrazniť, že prvá veta článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 priznáva príslušným orgánom väčšiu právomoc voľnej úvahy pri rozhodovaní, kde a ako vykonať tieto inšpekcie. Druhy inšpekcií podľa článku 8 prvého odseku smernice 91/628 sú upravené kumulatívne a príslušný orgán nemôže z vlastného podnetu rozhodnúť, aký druh inšpekcie vykoná a aký nie. Preto sa podľa môjho názoru nemôže uviesť, že povinnosti vyplývajúce z článku 8 prvého odseku smernice 91/628 a z prvej vety článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 sú úplne totožné, takže odkaz Komisie na prvú vetu článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005 je neprípustný.

113. Článku 8 druhému odseku smernice 91/628, ktorý stanovuje, že inšpekcie sa musia vykonávať na primeranej vzorke zvierat, zodpovedá druhá veta článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005, podľa ktorej kontroly sa musia vykonať na primeranej vzorke zvierat. Preto je odkaz Komisie na toto ustanovenie nariadenia č. 1/2005 prípustný. Článok 8 tretí až piaty odsek smernice 91/628 nemá žiadny ekvivalent v rámci článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2005. [53]

52 — Článok 27 ods. 1 tiež stanovuje, že uvedené množstvo sa určí v súlade s postupmi uvedenými v článku 31 ods. 2 tohto nariadenia.

53 — Ekvivalentom článku 8 tretieho pododseku smernice 91/628 by mohol byť článok 27 ods. 2 nariadenia č. 1/2005, ale Komisia naň vôbec neodkazuje.

c) Právne posúdenie

114. V rámci tohto dôvodu Komisia odkazuje na zistenia uvedené v bode 5.2.1 správy o misii č. 9211/2003, v bode 5.5 správy o misii č. 7273/2004 a v bode 5.5 správy o misii č. 8042/2006.

115. Z bodu 5.2.1 správy o misii č. 9211/2003 vyplýva, že v gréckych oblastiach sa vykonáva kontrola len v prístavoch a pri prekročení hraníc, pričom sa nevykonáva žiadna kontrola inde v priebehu cesty. Okrem toho príslušné orgány neuzavreli žiadnu dohodu s políciou, aby uľahčili cestné kontroly.

116. Z bodu 5.5 správy o misii č. 7273/2004 vyplýva, že bolo zvolané stretnutie zástupcov gréckeho ministerstva pre rozvoj vidieka a potravinárstvo a gréckeho ministerstva pre verejný poriadok, na účel zorganizovania kontrol na cestách; vykonávanie týchto kontrol sa malo začať až po prijatí ďalších správnych opatrení. [54] Zástupcovia ministerstva rozvoja vidieka a výživy pripustili, že protiprávna preprava zvierat v Grécku je ešte veľmi rozšírený problém.

54 — Z bodu 5.5 správy o misii č. 7273/2004 nevyplýva, aké to sú opatrenia.

117. Z bodu 5.5 správy o misii č. 8042/2006 okrem iného vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo poverilo štyri oblasti (Kilkis, Serres, Thesprotia, Achája), aby v rámci pilotného projektu vykonali cestné kontroly s pomocou polície. Príslušné orgány oblasti Serres vo vzťahu k tomuto povereniu oznámili, že vôbec nemajú v úmysle začať takú kontrolu; príslušné orgány oblasti Kilkis uviedli, že na takéto kontroly nemajú k dispozícii zamestnancov; v oblasti Thesprotia sa takáto kontrola naplánovala dvakrát, neuskutočnila sa však z dôvodu iných nepredvídaných záväzkov polície. Príslušné orgány v oblasti Achája uviedli, že sústredia kontroly do prístavu Patras a že nepotrebujú spoluprácu polície, keďže vozidlá zastavujú prístavné orgány.

118. Z bodu 5.5 správy o misii č. 8042/2006 okrem toho vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo požiadalo všetkých 54 gréckych oblastí, aby prijali ďalšie opatrenia na predchádzanie protiprávnej prepravy. Tejto požiadavke vyhovelo len 21 oblastí, pričom 33 oblastí nevyhovelo vôbec. Zo siedmich oblastí navštívených inšpektormi PVÚ päť nevyhovelo tejto požiadavke, dve — Karditsa a Trikala — jej naopak vyhoveli. V oblasti Karditsa bola uložená peňažná sankcia štyrom prepravcom a jednému z nich bola uložená sankcia v oblasti Trikala.

119. V súvislosti s týmto žalobným dôvodom je potrebné predovšetkým objasniť, že hoci z formálneho hľadiska odkazuje Komisia v žalobe na celý článok 8 smernice 91/628, výslovne uvádza len dve porušenia.

120. Na jednej strane — ako správne uviedla grécka vláda [55] — v rámci tohto dôvodu predkladá Komisia dôkazy, ktoré majú preukázať nesplnenie povinností uvedených v článku 8 prvom odseku písm. a) smernice 91/628, ktorý ukladá povinnosť kontroly dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy *po ceste.* Na druhej strane však predkladá dôkazy, ktoré majú preukázať, že neboli prijaté „ďalšie opatrenia" [56], požadované ministerstvom pre rozvoj vidieka a potravinárstvo.

121. Pokiaľ ide o „ďalšie opatrenia", ktoré sa mali prijať, z dôkazného materiálu nevyplýva veľmi jasne, o aké opatrenia ide a či mali byť tieto opatrenia prijaté v miestach určenia, v miestach odchodu, v oddychových miestach alebo či ide o kontrolu náležitostí sprievodných dokladov. Tieto dôkazy podľa môjho názoru neumožňujú zistiť, aké povinnosti vyplývajúce z článku 8 smernice 91/628 Helénska republika nesplnila. Okrem toho si dovolím uviesť, že v rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa kontrol plánov prepravy som už zdôraznila, že Komisia nepreukázala, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 prvého odseku písm. b) a d) smernice 91/628. [57] Preto sa musí zamietnuť dôvod týkajúci sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat v tej časti, ktorá sa týka nesplnenia povinnosti prijať „ďalšie opatrenia" [58].

122. V analýze tohto žalobného dôvodu sa teda budem sústrediť na otázku, či Helénska republika porušila článok 8 prvý odsek písm. a) smernice 91/628.

123. Na základe vyššie uvedených informácií vyplývajúcich zo správ o misiách sa domnievam, že je možné uviesť, že dôvod týkajúci sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat v tej časti, ktorá sa týka kontroly dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy *po ceste,* je dôvodný. Z vyššie uvedených správ o misii totiž vyplýva, že od roku 2003 do roku 2006 takmer

55 — Pozri bod 16 vyjadrenia gréckej vlády k žalobe Komisie.

56 — Pozri bod 118 týchto návrhov.

57 — O nedôvodnosti tej časti žalobného dôvodu, ktorý odkazuje na nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 8 prvého odseku písm. b) smernice 91/628, pozri bod 83 týchto návrhov; o nedôvodnosti tej časti žalobného dôvodu, ktorý odkazuje na nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 8 prvého odseku písm. d) smernice 91/628, pozri bod 84 týchto návrhov.

58 — V tejto súvislosti by som chcela doplniť, že nie je možné súhlasiť s tvrdením gréckej vlády, podľa ktorého na to, aby došlo k porušeniu článku 8 prvého odseku smernice 91/628, je potrebné preukázať úplnú neexistenciu kontrol dopravných prostriedkov a zvierat a že príslušné orgány majú úplnú právomoc voľnej úvahy pri určení spôsobov a miesta vykonania samotných kontrol. Druhy kontrol uvedené v písmenách. a) až d) článku 8 prvého odseku smernice 91/628 majú kumulatívny a nie alternatívny charakter, takže vykonaním kontrol určitého druhu si členské štáty nesplnili všetky povinnosti, ktoré vyplývajú z článku 8 prvého odseku smernice 91/628.

neexistovala kontrola dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste. Kontroly sa vykonávali len v prístavoch a pri prekročení hraníc, ale takmer nikdy na cestách.

124. Okrem toho zdôrazňujem, že kontrola počas prepravy po ceste — ktorá predstavuje najčastejšiu formu prepravy zvierat — má oveľa väčší význam, pretože v zásade je tento spôsob prepravy pre zvieratá náročnejší ako iné spôsoby prepravy a podmienky, za akých sú prepravované zvieratá určené na porážku, sú väčšinou najhoršie. [59]

d) Výsledok analýzy

125. Pokiaľ ide o dôkazy, ktoré grécka vláda pripojila k vyjadreniu k žalobe a z ktorých vyplýva, že na jednej strane boli uplatňované sankcie v oblastiach Achája, západná Attica, Thesprotia a Pella a že na druhej strane grécke orgány začali rôzne konania vzájomnej spolupráce s orgánmi iných členských štátov, uvádzam, že všetky prijaté opatrenia okrem dvoch [60], boli vykonané po uplynutí lehoty na splnenie povinností uloženej v odôvodnenom stanovisku, a teda po 5. septembri 2006. Podľa ustálenej judikatúry sa má existencia nesplnenia povinnosti posudzovať vo vzťahu k situácii ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku. [61] Preto Súdny dvor v rámci konania podľa článku 226 ES nemôže prihliadať na opatrenia, ktoré členský štát prijal v období, ktoré plynie medzi odôvodneným stanoviskom a podaním žaloby, ale musí sa obmedziť na posúdenie situácie existujúcej v okamihu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku. Helénska republika na preukázanie skutočnosti, že si splnila svoje povinnosti, predložila len dva príklady uplatňovania sankcií pred uplynutím tejto lehoty [62], čo však podľa môjho názoru nestačí na preukázanie, že si splnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 prvého odseku písm. a) smernice 91/628. [63]

126. Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie vykonania kontrol dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste, nesplnila

59 — Pozri WILKINS, D. B. (ed.): *Animal Welfare in Europe. European Legislation and Concerns*. Kluwer Law International, London, Haag, Boston, 1997, s. 3 a 4.

60 — Uvedené prípady sú: 1. správna sankcia 2 935 eur za porušenie smernice 91/628, ktorá bola udelená 17. marca 2006 v oblasti Achája za preťaženie vozidla a za nedostatok miesta, ktoré by umožňovalo zvieratám ostať vo svojej prirodzenej polohe; a 2. správna sankcia 1 000 eur za porušenie smernice 91/628, ktorá bola udelená 23. augusta 2006 z dôvodu nevhodného systému napájania pre hovädzí dobytok a z dôvodu chybného zariadenia na napájanie oviec.

61 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. mája 2000, Komisia/Grécko, C-384/97, Zb. s. I-3823, bod 35; z 10. mája 2001, Komisia/Holandsko, C-152/98, Zb. s. I-3463, bod 21; zo 17. januára 2002, Komisia/Belgicko, C-423/00, Zb. s. I-593, bod 14; z 24. júna 2004, Komisia/Holandsko, C-350/02, Zb. s. I-6213, bod 31; zo 7. júna 2007, Komisia/Belgicko, C-254/05, Zb. s. I-4269, bod 39; zo 17. januára 2008, Komisia/Nemecko, C-152/05, Zb. s. I-39, bod 15, a z 10. apríla 2008, Komisia/Portugalsko, C-265/06, Zb. s. I-2245, bod 25.

62 — Pozri poznámku pod čiarou 60 týchto návrhov.

63 — Helénska republika na pojednávaní tvrdila, že porušenia boli v skutočnosti zistené pred uplynutím lehoty na splnenie povinností uloženej v odôvodnenom stanovisku, ale nepredložila žiadny dôkaz na podporu tohto tvrdenia, a preto podľa môjho názoru nie je možné toto tvrdenie prijať.

povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 prvého odseku písm. a) smernice 91/628. Vo zvyšnej časti je potrebné žalobný dôvod týkajúci sa nedostatočnej kontroly dopravných prostriedkov a zvierat zamietnuť ako nedôvodný.

6. O žalobnom dôvode týkajúcom sa nedostatočných sankcií uložených pre prípad opakovaného porušenia právnych predpisov o ochrane zvierat

a) Tvrdenia účastníkov konania

127. Komisia tvrdí, že v rámci misií č. 9002/2003 (bod 5.4.5 správy o misii), č. 9211/2003 (bod 5.4. správy o misii), č. 7273/2004 (bod 6.7. správy o misii) a č. 8042/2006 (bod 5.4.3 správy o misii) bolo zistené, že Helénska republika neprijala potrebné opatrenia na zabezpečenie, aby sa páchateľom ukladali účinné, primerané a odradzujúce sankcie v prípade opakovaných alebo závažných porušení právnych predpisov o ochrane zvierat počas prepravy. V rámci tohto dôvodu Komisia uvádza, že bol porušený článok 18 ods. 2 smernice 91/628, ako aj články 25 a 26 ods. 6 nariadenia č. 1/2005.

128. Grécka vláda sa domnieva, že Komisia nepredložila žiadnu konkrétnu skutočnosť na podporu svojich tvrdení; zdôrazňuje, že príslušné orgány ukladajú páchateľom účinné, primerané a odradzujúce sankcie a na preukázanie tejto skutočnosti prikladá zoznam rozhodnutí, ktorými boli uložené správne pokuty. [64]

b) O prípustnosti

129. V rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa nedostatočných sankcií uložených pre prípad opakovaného porušenia právnych predpisov o ochrane zvierat Komisia uvádza porušenie článku 18 ods. 2 smernice 91/628. Tvrdí, že ekvivalent tohto ustanovenia sa dá nájsť v článku 25 nariadenia č. 1/2005, a pokiaľ ide najmä o opakované porušenia, v článku 26 ods. 6 tohto nariadenia.

130. Článok 18 ods. 2 smernice 91/628 stanovuje, že v prípade opakovaných porušení tejto smernice alebo porušenia, ktoré predstavuje závažné utrpenie pre zvieratá, členský štát bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné stanovené sankcie, prijme opatrenia potrebné na nápravu zistených nedostatkov vrátane pozastavenia alebo dokonca odobratia oprávnenia uvedeného v článku 5A ods. 1 písm. a) bod ii) tejto smernice. Toto ustanovenie

64 — Grécka vláda sa odvoláva na sankčné rozhodnutia uvedené v poznámke pod čiarou 50 týchto návrhov.

okrem toho ustanovuje, že členské štáty pri transponovaní ustanovení do svojich vnútroštátnych predpisov stanovia opatrenia, ktoré prijmú na nápravu zistených nedostatkov.

131. Článok 25 nariadenia č. 1/2005 stanovuje, že členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách, ktoré sa uplatňujú v prípade porušenia tohto nariadenia a prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. V zmysle tohto článku musia byť ustanovené sankcie účinné, primerané a odrádzajúce. [65] Na základe tohto článku teda majú členské štáty všeobecnú povinnosť zabezpečiť uplatňovanie sankcií v prípade porušenia ustanovení tohto nariadenia, ale nie povinnosť zabezpečiť uplatňovanie sankcií v prípade opakovaných sankcií, ktorá je uvedená v článku 18 ods. 2 smernice 91/628. Preto by mohol článok 25 nariadenia č. 1/2005 predstavovať maximálne ekvivalent článku 18 ods. 1 smernice 91/628, ktorý ukladá členským štátom povinnosť prijať príslušné osobitné opatrenia, aby sankcionovali každé porušenie tejto smernice fyzickými alebo právnickými osobami. V rámci svojej žaloby však Komisia neuvádza porušenie článku 18 ods. 1, ale článku 18 ods. 2 smernice 91/628. Keďže článok 25 nariadenia č. 1/2005 nie je ekvivalentom tohto článku 18 ods. 2, Komisia sa nemôže odvolávať na uvedený článok 25.

65 — Tento článok okrem toho stanovuje, že členské štáty oznámia Komisii tieto ustanovenia, ako aj ustanovenia o uplatňovaní [článku] 26 oznámia Komisii najneskôr do 5. júla 2006 a bezodkladne jej oznámia akúkoľvek zmenu alebo doplnenie, ktoré na ne má vplyv.

132. Článok 26 ods. 6 nariadenia č. 1/2005 potom stanovuje, že v prípade opakovaného alebo závažného porušenia tohto nariadenia, môže členský štát danému prepravcovi alebo dopravnému prostriedku dočasne zakázať prepravovať zvieratá na svojom území, napriek tomu, že prepravca alebo dopravný prostriedok má povolenie iného členského štátu. [66]

133. Z uvedeného článku nariadenia teda vyplýva, že členský štát má len možnosť *dočasne* zakázať prepravcovi prepravovať zvieratá, zatiaľ čo článok 18 ods. 2 smernice 91/628 umožňuje vo všeobecnosti členským štátom prijať opatrenia potrebné na nápravu zistených nedostatkov, ktoré môžu viesť k pozastaveniu alebo dokonca odobratiu oprávnenia. Možnosti priznané členským štátom postihovať opakované porušenia na základe článku 26 ods. 6 nariadenia č. 1/2005 sú teda obmedzenejšie oproti možnostiam upraveným v článku 18 ods. 2 smernice 91/628; najširšie možnosti postihu ponú-

66 — Toto ustanovenie okrem toho uvádza, že tento zákaz je možný len za predpokladu, že boli vyčerpané všetky možnosti, ktoré vyplývajú zo vzájomnej pomoci a výmeny informácií, ako je ustanovené v článku 24 tohto nariadenia. Tento článok vo svojom odseku 1 stanovuje, že na účely tohto nariadenia sa uplatňujú pravidlá a informačné postupy ustanovené v smernici Rady 89/608/EHS [Smernica Rady z 21. novembra 1989 o vzájomnej pomoci medzi správnymi úradmi členských štátov a o spolupráci medzi týmito štátmi a Komisiou pri zabezpečení správneho uplatňovania veterinárnych a zootechnických predpisov (Ú. v. ES L 351, s. 34; Mim. vyd. 02/004, s. 135)]; vo svojom odseku 2 potom ustanovuje, že na účely tohto nariadenia každý členský štát nahlási Komisii údaje o kontaktných miestach, vrátane prípadnej elektronickej adresy, ako aj aktualizáciu uvedených údajov, a to v priebehu troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Komisia údaje o kontaktnom mieste zašle ostatným členským štátom v rámci činnosti Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat.

kané touto smernicou však zahŕňajú aj *a maiori ad minus* dočasný zákaz prepravovať zvieratá uvedený v tomto nariadení. Preto je podľa môjho názoru odkaz Komisie na článok 26 ods. 6 nariadenia č. 1/2005 prípustný.

c) Právne posúdenie

134. Komisia tvrdí, že predmetný žalobný dôvod je dôvodný s poukazom na bod 5.4.5 správy o misii č. 9002/2003, na bod 5.4 správy o misii č. 9211/2003, na bod 6.7 správy o misii č. 7273/2004 a na bod 5.4.3 správy o misii č. 8042/2006.

135. Z bodu 5.4.5 správy o misii č. 9002/2003 vyplýva, že grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo zaviedlo systém kontroly dodržiavania ustanovení o ochrane zvierat počas prepravy a počas porážky. Tento systém sa opiera o kontrolné zoznamy na preukázanie kontrol počas prepravy a porážky a o následné vyhotovenie zhrnutia výsledkov týchto kontrol. Na základe tohto systému je prvé porušenie ustanovení o ochrane zvierat postihnuteľné písomným upozornením, druhé porušenie správnou sankciou [67], zatiaľ čo v prípade tretieho porušenia by sa začalo trestné konanie.

136. Z bodu 5.4.5 správy o misii č. 9002/2003 tiež vyplýva, že bolo preskúmaných mnoho príkladov kontrol vykonaných vnútroštátnymi orgánmi, v rámci ktorých boli zistené nezrovnalosti. [68]

137. V bode 5.4 správy o misii č. 9211/2003 sa uvádza, že v roku 2002 bolo pri 26 porušeniach udelených 9 ústnych upozornení, 16 písomných upozornení a jedna správna pokuta. Ani v priebehu roku 2001, ani v roku 2002 nebolo žiadne pozastavenie alebo odobratie oprávnenia na prepravu. Bolo zistené, že v jednej oblasti boli v prípadoch porušení navrhnuté štyri peňažné sankcie vo výške 3 000 eur, ale k ich uloženiu nedošlo.

138. V bode 6.7 správy o misii č. 7273/2004 sa uvádza, že sankčný systém je neúčinný, lebo základné kontroly sú slabé, počet písomných

67 — Za porušenie ustanovení o ochrane zvierat počas prepravy je ustanovená peňažná sankcia od 3 000 eur do 15 000 eur, ako aj pozastavenie alebo odobratie oprávnenia na prepravu; v prípade porušenia ustanovení o ochrane zvierat počas porážky je ustanovená peňažná sankcia od 1 500 eur do 3 000 eur.

68 — Tieto nezrovnalosti zahŕňali napríklad náklad 2 345 ošípaných pochádzajúcich z Holandska, pri príchode ktorého bolo 184 zvierat mŕtvych a 150 bolo v zlom stave. Príslušné orgány o tom informovali grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo, ktoré informovalo príslušné holandské orgány a Komisiu.

upozornení je obmedzený a konania o uplatňovaní sankcií sú problematické.

139. Z bodu 5.4.3 správy o misii č. 8042/2006 vyplýva, že ministerstvo pre rozvoj vidieka a výživy poverilo príslušné orgány v rámci oblastí, aby ukladali v prípade prvého porušenia, ktoré nepredstavuje závažné utrpenie pre zvieratá, písomné upozornenie a v prípade opakovaných porušení správnu pokutu. Ministerstvo poverilo tieto orgány tým, aby odobrali oprávnenie prepravcovi, pokiaľ ten aj po uplatnení správnej sankcie naďalej pokračuje v porušovaní ustanovení Spoločenstva o ochrane zvierat počas prepravy. Okrem iného ich požiadalo, aby uplatňovali ihneď správnu sankciu, ak sa javí, že sa zvieratá prepravovali bez potrebného oprávnenia alebo s neplatným oprávnením. Pri zisťovaní vykonávania týchto pokynov ministerstva sa zistilo, že v prístave Patras boli v prípade porušení uložené len ústne upozornenia a v žiadnom prípade písomné upozornenie, alebo boli uplatňované iné druhy sankcií. [69] V rámci kontrol na hraniciach boli vydané len ústne upozornenia a niekedy neboli postihnuté porušenia, ktoré predstavovali závažné utrpenie pre zvieratá.

140. Predmetný dôvod je podľa môjho názoru nedôvodný.

69 — V tejto súvislosti z bodu 5.4.3 správy o misii č. 8042/2006 nevyplýva iný druh sankcií.

141. V prvom rade Komisia v rámci tohto dôvodu uvádza neúčinnosť sankčného systému za *opakované* porušenia, a snaží sa to preukázať odkazom na mnohé správy o misiách vykonaných v Helénskej republike. V týchto dôkazoch sa však miešajú údaje týkajúce sa jednoduchých izolovaných porušení s údajmi týkajúcimi sa opakovaných porušení. Komisia sa teda snaží preukázať existenciu opakovaných porušení tiež odkazom na prípady jednoduchých izolovaných porušení. V druhom rad, údaje, ktoré uviedla Komisia v žalobe a ktoré vyplývajú zo správ o misiách, sú nepresné a všeobecné. V správach o misiách nie je žiadny bod, v ktorom by sa uvádzalo presne, koľkokrát sa porušenia opakovali, či išlo o opakované porušenia zo strany toho istého páchateľa a ako boli závažné. Okrem toho z dôkazov predložených Komisiou jasne vyplýva, že boli uložené mnohé sankcie, najmä písomné a ústne upozornenia.

d) Výsledok analýzy

142. Na základe týchto úvah je podľa môjho názoru potrebné zamietnuť ako nedôvodný žalobný dôvod týkajúci sa nedostatočných sankcií uložených pre prípad opakovaného porušenia právnych predpisov o ochrane zvierat, v rámci ktorého Komisia uvádza, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 18 ods. 2 smernice 91/628, ako aj z článku 26 ods. 6 nariadenia č. 1/2005.

7. Výsledok analýzy žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy

143. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy si podľa môjho názoru Helénska republika tým, že neprijala opatrenia potrebné na to, aby boli určené oddychové miesta pre zvieratá v prístavoch alebo v ich bezprostrednej blízkosti po vykládke a aby sa zabezpečilo vykonávanie kontrol dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste, nesplnila povinnosti vyplývajúce z bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy, ako aj z článku 8 prvého odseku písm. a) smernice Rady 91/628.

C — *Analýza žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas porážky*

1. Úvod

144. V bitúnkoch Spoločenstva sa poráža každý rok asi 360 miliónov ošípaných, hovädzieho dobytka, oviec a kôz, ako aj asi 4 miliardy hydiny. [70] Aby sa zabránilo ich zbytočnému utrpeniu počas porážky, je potrebné korektné konanie a pravidelná údržba zariadení na omráčenie zvierat a na porážku. V súčasnosti sa omráčenie vykonáva rôznymi metódami: elektronarkózou, omračovaním nárazom, vystavením pôsobeniu oxidu uhličitého alebo jatočnou pištoľou. [71] V posledných rokoch sa však vykonali v tomto rámci mnohé štúdie [72] a bola zavedená nová technológia, takže mnohé metódy uvedené v smernici 93/119 sú už obsolétne. Vzhľadom na to, že sa v budúcnosti predpokladá nahradenie tejto smernice novým nariadením [73], ktoré bude prihliadať na nové vedecké objavy v rámci metód omráčenia a porážky, je ešte dôležitejšie, aby členské štáty dodržiavali ochranu zvierat počas porážky stanovenú smernicou 93/119.

2. O žalobnom dôvode týkajúcom sa omráčenia zvierat počas porážky

a) Tvrdenia účastníkov konania

145. Komisia vytýka Helénskej republike, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie

70 — Údaje sú zo správy o návrhu nariadenia Rady o ochrane zvierat počas porážky KOM/2008/553 v konečnom znení, s. 3.

71 — Pozri bod 1 A prílohy C smernice 93/119.

72 — Tak napríklad WILKINS, D. B. (ed.): c. d., s. 3, ktorý tvrdí, že na základe vykonaných štúdií o metódach omráčenia sa vie oveľa viac napríklad o množstve potrebnej elektronarkózy, aby zviera stratilo vedomie, o konštrukcii jatočnej pištole a o používaní oxidu uhličitého na omráčenie ošípaných.

73 — Návrh nariadenia Rady o ochrane zvierat počas porážky KOM/2008/533 v konečnom znení, s. 3.

dodržiavania pravidiel týkajúcich sa omračovania zvierat počas porážky, a tým porušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 3, 5 ods. 1 písm. d) a článku 6 ods. 1 smernice 93/119.

146. Komisia tvrdí, že v rámci misií č. 9002/2003 (bod 5.4.4 správy o misii), č. 7273/2004 (bod 5.6 správy o misii) a č. 8042/2006 (bod 5.7 správy o misii) PVÚ zistil, že v určitých bitúnkoch bola kontrola omračovania ošípaných a oviec nedostatočná a že v dôsledku toho bolo možné, že zvieratá neboli omráčené účinným spôsobom. Rovnako bolo zistené, že interval medzi omráčením a vykrvením bol príliš dlhý, takže zvieratá mohli nadobudnúť vedomie.

147. Komisia okrem toho tvrdí, že PVÚ znovu zistil nezrovnalosti týkajúce sa omračovania zvierat v rámci misie č. 8042/2006. Inšpektori PVÚ zistili najmä nedostatok údržby zariadení na omráčenie, zlé fungovanie týchto zariadení, ako aj neprimerané intervaly medzi omráčením a vykrvením. Komisia okrem toho pripomína, že ona musí preukázať, či sa zariadenia na omráčenie alebo porazenie použili rýchlym a účinným spôsobom, aby sa zvieratá ušetrili prípadného utrpenia.

148. Grécka vláda tvrdí, že tvrdenia Komisie sú nepresné a všeobecné a že na ich podporu Komisia nepredložila žiadny konkrétny príklad porušenia právnej úpravy Spoločenstva. Grécka vláda zdôrazňuje, že zistené nezrovnalosti sú v každom prípade minimálne a odkazujú výlučne na izolované prípady, ktoré boli okrem toho riadne postihnuté. Táto vláda sa okrem toho domnieva, že tieto nezrovnalosti napravila tým, že zorganizovala rôzne vzdelávacie semináre pre veterinárov.

b) Právne posúdenie

149. V zmysle článku 3 smernice 93/119, počas presunu, ustajnenia, znehybnenia, omráčenia, jatočnej porážky alebo utratenia musia byť zvieratá ušetrené akéhokoľvek vzrušenia, bolesti alebo utrpenia, ktorým sa možno vyhnúť. Článok 5 ods. 1 písm. d) smernice 93/119 stanovuje, že nepárnokopytníky, prežúvavce, ošípané, králiky a hydina privezené na bitúnok na utratenie budú: vykrvené v súlade s ustanoveniami prílohy D smernice 93/119. Táto príloha obsahuje podrobnejšie pravidlá o vykrvení zvierat; jej bod 1 ustanovuje, že u zvierat, ktoré boli omráčené, musí vykrvovanie začať čo najskôr po omráčení a musí sa vykonať tak, aby vykrvenie bolo rýchle, silné a úplné. V každom prípade sa vykrvovanie musí uskutočniť skôr, ako zviera nadobudne vedomie.

150. V zmysle článku 6 ods. 1 smernice 93/119 nástroje, pomôcky na znehybnenie a iné vybavenie a pracovné prostriedky používané na omráčenie alebo usmrcovanie musia byť navrhnuté, konštruované, udržiavané a používané takým spôsobom, ktorý umožňuje dosiahnuť rýchle a účinné omráčenie alebo utratenie v súlade s ustanoveniami tejto smernice. Vyššie uvedené ustanovenie stanovuje okrem iného, že príslušný úrad skontroluje, či nástroje, pomôcky na znehybnenie a iné vybavenie používané na omračovanie alebo utratenie spĺňajú hore uvedené zásady a bude ich pravidelne kontrolovať, aby sa ubezpečil, že sú v dobrom stave a umožňujú, aby sa dosiahol uvedený cieľ.

151. Komisia teda v rámci tohto dôvodu tvrdí, že išlo o nesplnenie troch povinností:

— povinnosť ušetriť zvieratá od utrpenia pred a počas porážky (článok 3 smernice 93/119),

— povinnosť vykrviť zvieratá rýchlo a účinne [článok 5 ods. 1 písm. d) v spojení s prílohou D smernice 93/119],

— povinnosť správnej údržby a účinného používania zariadení na omráčenie a porážku (článok 6 ods. 1 smernice 93/119).

152. Komisia preukazuje predpokladané porušenia s odkazom na zistenia uvedené v rôznych správach o misii.

153. Z bodu 5.4.4 správy o misii č. 9002/2003 vyplýva, že v troch bitúnkoch, ktoré navštívili inšpektori PVÚ, bolo zariadenie na omráčenie zvierat a jeho údržba v zásade v súlade s ustanoveniami Spoločenstva, s výnimkou jedného bitúnku ošípaných, kde sa neomračovali účinne s prístrojom, ktorý vyvoláva elektrošok. Okrem toho sa prejavili problémy aj pri preukazovaní spôsobov omráčenia zvierat. V jednom bitúnku znehybnenie, omráčenie a vykrvovanie len troch kráv trvalo hodinu; okrem toho interval medzi omráčením a porážkou dvoch kusov hovädzieho dobytka bol 120 sekúnd, a preto je možné, že zviera nadobudlo vedomie. Aj pri porážke oviec bol interval medzi omráčením a porážkou natoľko dlhý (37 sekúnd), že je

možné, že zvieratá nadobudli vedomie. Na základe preukazovania týchto postupov porážky bolo možné zistiť, že sa pri nich zistili mnohé nezrovnalosti a že neboli vykonané obvyklým spôsobom.

154. Aj z bodu 5.6 správy o misii č. 7273/2004 vyplývajú nezrovnalosti pri porážke zvierat v početných bitúnkoch. V oblasti Fthiotida v jednom bitúnku chýbalo zariadenie na napájanie zvierat v priestoroch na ich dočasné ustajnenie a podlaha nebola vodorovná. V oblasti Larissa bolo zistené, že jeden bitúnok označený pred misiou ako nefunkčný bol v skutočnosti funkčný, a že zariadenia v tomto bitúnku boli nevhodné. [74] V ďalšom kontrolovanom bitúnku nebol prúd na elektrické omráčenie zvierat. V oblasti Trikala bolo omráčenie ošípaných v bitúnku, ktorý navštívili inšpektori PVÚ, neúčinné a interval medzi omráčením a porážkou bol neprimerane dlhý. Aj omráčenie hovädzieho dobytka bolo neúčinné a okrem toho v tejto súvislosti chýbalo náhradné zariadenie na omráčenie.

155. Aj z bodu 5.7 správy o misii č. 8042/2006 vyplývajú početné nezrovnalosti v rámci porážky zvierat. Inšpektori PVÚ totiž zistili početné nezrovnalosti v kontrolovaných bitúnkoch v oblasti Kilkis [75], ako aj v oblastiach Serres [76], Tesprotia [77], Messinia [78], Laconia [79] a Ilia [80].

156. Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti ušetriť zvieratá od utrpenia pred a počas porážky (článok 3 smernice 93/119), domnievam sa, že kritika Komisie je dôvodná. Z bodov 153 až 155 týchto návrhov vyplýva, že vo väčšine bitúnkov kontrolova-

74 — Konkrétnejšie v tomto bitúnku chýbali pomôcky na znehybnenie na účely omráčenia zvierat, obrazovky ukazujúce napätie alebo prúd a náhradné zariadenia na omráčenie a kliešte na elektrošok neboli dostatočne čisté.

75 — Medzi týmito nezrovnalosťami bolo neúčinné omráčenie hovädzieho dobytka, nevhodná údržba a čistota pomôcok na znehybnenie, nevhodná údržba zariadení na omráčenie zvierat všetkých druhov, chybné fungovanie jatočnej pištole a nefungovanie elektrického zariadenia na omráčenie oviec, k čomu sa pridala skutočnosť, že náhradné prístroje na omráčenie neboli k dispozícii.

76 — V jednom z troch navštívených bitúnkov v oblasti Serres bol priestor pre choré zvieratá nevhodný a bola v ňom nezakrytá kanálová šachta; okrem toho nefungovali zariadenia na napájanie. V druhom bitúnku boli nevhodné prístroje na omráčenie malých prežúvavcov. V jednom bitúnku pre hydinu boli zistené odkryté hroby a nevhodné prístroje na znehybnenie hydiny, pričom voda vo vani na omráčenie hydiny sa vylievala. Vo fáze omráčenia bola intenzita prúdu príliš nízka, takže hydina nebola dostatočne omráčená.

77 — V dvoch navštívených bitúnkoch v oblasti Thesprotia inšpektori PVÚ zistili nevhodné zariadenie na omráčenie, nedostatok náhradných prístrojov na omráčenie, zlú údržbu priestorov pre odpočinok zvierat a nedostatok zariadení na napájanie zvierat. V jednom bitúnku bola porážka zaznamenaná neskôr oproti tomu, kedy sa skutočne vykonala, keďže v čase jej skutočného vykonania nebola porážka povolená.

78 — V oblasti Messinia inšpektori PVÚ odhalili príliš dlhé časy medzi omráčením a porážkou, ako aj nedostatok náhradných prístrojov na omráčenie.

79 — V oblasti Laconia odhalili inšpektori PVÚ v jednom novovybudovanom bitúnku príliš dlhé časy medzi omráčením a porážkou ošípaných, nevhodnú údržbu jatočnej pištole a nefungovanie merača napätia na elektrické omráčenie zvierat.

80 — V oblasti Ilia bolo zistené, že v jednom bitúnku bol neprimeraný interval medzi omráčením a vykrvením a že obrazovka na meranie prúdu uvádzala nesprávne údaje.

ných inšpektormi PVÚ sa pri postupe omráčenia zvierat zistili také nezrovnalosti, ktoré zvieratám spôsobovali utrpenie. Je možné uviesť aj to, že táto prax bola ustálená, keďže ide o početné porušenia zistené v období od roku 2003 do roku 2006. Okrem toho nezrovnalosti zistené inšpektormi PVÚ sú konkrétne nezrovnalosti; zo správ totiž jasne vyplýva, v ktorých oblastiach boli zistené nezrovnalosti v bitúnkoch navštívených inšpektormi. V správach sa jasne uvádza, koľko bitúnkov bolo navštívených a v akých oblastiach, a okrem toho sa podrobne opisuje, aké nezrovnalosti boli v týchto bitúnkoch zistené. Preto nie je možné vyhovieť tvrdeniu gréckej vlády, podľa ktorého sú tvrdenia Komisie nepresné a všeobecné. Rovnako nie je podľa môjho názoru možné vyhovieť tvrdeniu gréckej vlády, podľa ktorého boli tieto nezrovnalosti odstránené pomocou vzdelávacieho seminára veterinárov. Ani akokoľvek kvalitné veterinárne vzdelávanie nezaručuje, že ustanovenia Spoločenstva v oblasti ochrany zvierat počas porážky sa dodržiavajú aj v praxi. Preto sa domnievam, že Helénska republika si nesplnila povinnosť, vyplývajúcu z článku 3 smernice 93/119, ušetriť zvieratá od utrpenia pred a počas porážky.

157. Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti rýchleho a účinného vykrvenia zvierat [článok 5 ods. 1 písm. d) v spojení s prílohou D smernice 93/119], Komisia podľa môjho názoru nepredložila žiadny dôkaz. Väčšina porušení uvedených v správach o misiách odkazuje na nezrovnalosti pri omráčení zvierat, na nezrovnalosti týkajúce sa príliš dlhých intervalov medzi omráčením a porážkou, ako aj na nevhodnú údržbu prístrojov na omráčenie a na porážku. Nikde v správach o misiách však nie je uvedené, že bolo zistené nesprávne vykrvenie zvierat. Domnievam sa preto, že sa musí ako nedôvodná zamietnuť tá časť žalobného dôvodu, v ktorej Komisia tvrdí, že Helénska republika nedodržala povinnosti uvedené v článku 5 ods. 1 písm. d) v spojení s prílohou D smernice 93/119.

158. Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti správnej údržby a účinného používania zariadení na omráčenie a usmrtenie (článok 6 ods. 1 smernice 93/119), domnievam sa, že výhrada Komisie je dôvodná. Zo správ o misiách vyplývajú početné nezrovnalosti týkajúce sa údržby a používania týchto zariadení. Z citovaných správ o misiách vyplýva, že zvieratá trpeli práve z dôvodu zlej údržby, nesprávneho fungovania alebo nesprávneho použitia prístrojov na omráčenie a usmrtenie. Aj tieto porušenia trvali dlho, v období od roku 2003 do roku 2006. Domnievam sa preto, že Helénska republika si nesplnila povinnosti podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/119.

c) Výsledok analýzy

159. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa domnievam, že Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania pravidiel týkajúcich sa omráčenia zvierat počas porážky, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 3 a článku 6 ods. 1 smernice 93/119.

3. O žalobnom dôvode týkajúcom sa vykonávania inšpekcií a kontrol v bitúnkoch

a) Tvrdenia účastníkov konania

160. Pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa vykonávania inšpekcií a kontrol v bitúnkoch, Komisia sa domnieva, že Helénska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 smernice 93/119.

161. Komisia tvrdí, že v rámci misií č. 7273/2004 (bod 5.6 správy o misii) a č. 8042/2006 (bod 5.7 správy o misii) boli zistené relevantné nezrovnalosti v bitúnkoch a že Helénska republika neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie primeraných foriem inšpekcií a kontroly v bitúnkoch. Vytýka gréckej vláde najmä, že úplne nevykonala ohlasovaný akčný plán, ktorý mal zabezpečiť inšpekcie v bitúnkoch. Tento plán upravoval novú inšpekciu pre všetky bitúnky existujúce vo všetkých gréckych oblastiach do konca roka 2001. Komisia okrem toho vytýka gréckym orgánom, že nedostatočne spolupracovali s inšpektormi PVÚ. Odkazuje na prípad bitúnku, ktorý mali navštíviť inšpektori a ktorý nebolo možné navštíviť, keďže príslušná veterinárna služba dotknutej oblasti pozastavila jeho činnosť dva týždne pred misiou PVÚ. Okrem toho odkazuje na to, že určité bitúnky, ktoré mali podliehať kontrole, sa stali neprípustnými z dôvodu štrajkov oznámených len deň pred misiou.

162. Grécka vláda tvrdí, že len s ťažkosťami chápe, nesplnenie ktorých povinností sa jej konkrétne vytýka. V každom prípade sa domnieva, že jej nemožno pričítať žiadne nesplnenie povinnosti podľa článku 8 smernice 93/119, lebo príslušní veterinári vykonali primeranú kontrolu, pretože sa organizovali vzdelávacie semináre a všetky bitúnky boli opäť kontrolované.

163. Komisia nesúhlasí s týmto návrhom gréckej vlády a tvrdí, že organizácia seminárov je určite pozitívne opatrenie, ale táto okolnosť nemôže byť jediným riešením spornej ustálenej praxe.

b) Právne posúdenie

164. V rámci predmetného dôvodu Komisia tvrdí, že Helénska republika si nesplnila svoje povinnosti podľa článku 8 smernice 93/119, ktorý stanovuje, že za vykonávanie inšpekcií a kontrol v bitúnkoch bude zodpovedný príslušný úrad, ktorý bude mať kedykoľvek voľný prístup do všetkých častí bitúnkov, aby zistil zhodu s touto smernicou. Takéto inšpekcie a kontroly sa však môžu vykonávať v tom istom čase, ako kontroly vykonávané na iné účely.

165. Komisia dokladuje porušenie povinností Helénskej republiky v súvislosti s inšpekciou a kontrolou v bitúnkoch odkazom na bod 5.6 správy o misii č. 7273/2004, z ktorej vyplýva, že 11. júla 2001 grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo požiadalo príslušné orgány jednotlivých oblastí, aby skontrolovali všetky bitúnky a aby zistili, či dodržiavajú ustanovenia smernice 93/119. Prvá lehota na splnenie povinnosti bola určená na koniec roku 2001. Keďže v tento deň nebola táto povinnosť kontroly splnená, v auguste 2003 poslalo ministerstvo príslušným orgánom jednotlivých oblastí úplný zoznam kontrol, ktoré sa majú vykonať a vzor, aby sa zjednodušili výsledky inšpekcií, pričom určilo nový termín na vykonanie inšpekcií na koniec februára 2004. V septembri 2004 požiadalo ministerstvo príslušné orgány jednotlivých oblastí, aby ho informovali o výsledkoch inšpekcií vykonaných do 27. septembra 2004; na konci misie č. 7273/2004, ktorá trvala od 4. do 8. októbra 2004 však príslušné orgány v 50 % oblastí ešte nepredložili tieto výsledky.

166. Naviac z bodu 5.7 správy o misii č. 8042/2006 vyplýva, že lehoty na predloženie výsledkov inšpekcií boli znova predĺžené a že napokon bol koniec lehoty stanovený na 30. júla 2005. V čase misie č. 7273/2004, ktorá sa uskutočnila od 21. februára do 1. marca 2006 grécke ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo zverejnilo, že príslušné orgány vykonali inšpekcie v bitúnkoch v 38 oblastiach z 54. Z tejto správy o misii teda jasne vyplýva, že inšpekcie boli vykonané v 70,37 % oblastí, pričom vo zvyšných 29,63 % sa nevykonali.

167. Na základe týchto údajov je možné podľa môjho názoru uviesť, že žalobný dôvod, v ktorom Komisia vytýka Helénskej republike, že nevykonala inšpekcie v bitúnkoch, a tým si nesplnila povinnosti podľa článku 8 smernice 93/119, je dôvodný.

168. Na jednej strane z uvedených údajov jasne vyplýva, že Helénska republika nezabezpečila účinné inšpekcie v bitúnkoch, keďže lehoty na vykonanie týchto inšpekcií boli postupne predlžované a príslušné orgány ich

nevykonali v stanovených časových rámcoch. Na druhej strane aj po mnohých predĺženiach lehôt? čiže presnejšie, *po viac ako štyroch rokoch* po uplynutí pôvodnej lehoty, stanovenej na koniec roka 2001? príslušné orgány vykonali inšpekcie v len 70,37 % oblastí. Tieto okolnosti preukazujú, že grécke orgány vyvinuli ustálenú prax spočívajúcu v nevykonávaní inšpekcií v bitúnkoch.

169. Pokiaľ ide o neexistenciu spolupráce gréckych orgánov s inšpektormi PVÚ, je potrebné zdôrazniť, že z článku 8 smernice 93/119 nevyplýva žiadna povinnosť spolupráce medzi príslušnými orgánmi a inšpektormi PVÚ. [81] Okrem toho Komisia na pojednávaní uviedla, že nedostatok spolupráce gréckych orgánov nie je osobitným žalobným dôvodom. [82]

170. V dôsledku toho je podľa mňa potrebné uviesť, že Helénska republika tým, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie inšpekcií a kontrol v bitúnkoch, si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 smernice Rady 93/119.

c) Výsledok analýzy

171. Vzhľadom na vyššie uvedené tvrdenia sa domnievam, že Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie inšpekcií a kontrol v bitúnkoch, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 8 smernice Rady 93/119.

4. Výsledok analýzy žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas porážky

172. Na základe analýzy žalobných dôvodov týkajúcich sa ochrany zvierat počas porážky sa domnievam, že Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania pravidiel o omráčení zvierat

81 — Takáto povinnosť spolupráce by mohla maximálne vyplývať z článku 14 ods. 3 tejto smernice, ktorý stanovuje, že členský štát, na území ktorého sa kontrola vykonáva, poskytne odborníkom všetku potrebnú pomoc pri výkone ich povinností. Keďže však Komisia neuvádza nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 14 ods. 3 smernice 93/119, nie je možné prihliadať na tento článok v rámci analýzy žalobných dôvodov.

82 — Rada by som okrem toho zdôraznila, že v odôvodnenom stanovisku Komisia v skutočnosti odkazuje na porušenie článku 10 ES vo vzťahu k nedostatku spolupráce gréckych orgánov, ale v žalobe už neuvádza žiadne porušenie tohto článku. V dôsledku toho je možné dospieť k záveru, že Komisia obmedzila právny základ žaloby oproti právnemu základu v odôvodnenom stanovisku. Preto v rámci analýzy žalobných dôvodov nie je možné prihliadať ani na článok 10 ES.

počas porážky a na zabezpečenie inšpekcií a kontrol v bitúnkoch, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 3, článku 6 ods. 1 a článku 8 smernice Rady 93/119.

D — *O trovách*

173. Podľa článku 69 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 69 ods. 3 rokovacieho poriadku môže Súdny dvor rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania nemajú úspech v jednej časti alebo vo viacerých častiach predmetu konania.

174. Keďže v tomto konaní sa má žalobe Komisie vyhovieť len čiastočne, navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol, že Komisia a Helénska republika znášajú každá svoje vlastné trovy konania.

VI — Návrh

175. Vzhľadom na uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol, že:

1. Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na to:

   — aby sa zabezpečili oddychové miesta pre zvieratá v prístavoch alebo v ich bezprostrednej blízkosti po vykládke z plavidiel, a

— aby sa zabezpečilo vykonávanie kontrol dopravných prostriedkov a zvierat počas prepravy po ceste,

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z bodu 48 ods. 7 písm. b) kapitoly VII prílohy, ako aj z článku 8 prvého odseku písm. a) smernice Rady 91/628/EHS z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425/EHS a 91/496/EHS;

2. Helénska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na to:

— aby sa zabezpečilo dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa omračovania zvierat počas porážky a

— aby sa zabezpečili inšpekcie a kontroly v bitúnkoch,

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 3, článku 6 ods. 1 a článku 8 smernice Rady 93/119/ES z 22. decembra 1993 o ochrane zvierat počas porážky alebo ich utratenia.

3. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

4. Komisia Európskych spoločenstiev a Helénska republika znášajú svoje vlastné trovy konania.